

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

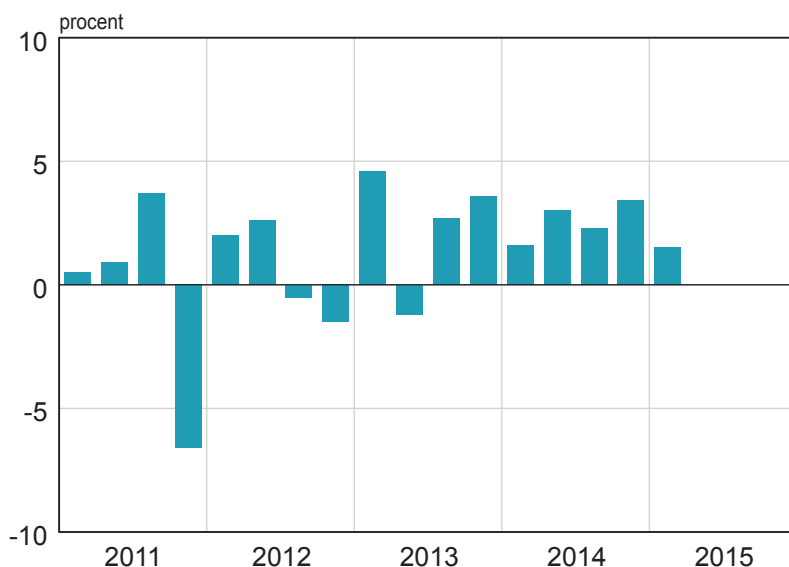

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Viss dämpning av BNP-tillväxten

Bruttonationalprodukten, BNP, kvartal

Förändring från föregående kvartal, säsongrensat uppräknat till årstakt

- Stark exportorderingång
Sid 6
- Inflationstakten åter negativ
Sid 15

I fokus:
**Full fart
på bolåne-
marknaden**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Näringsliv.....	15
Industri.....	4	Priser.....	15
Utrikeshandel.....	7	Arbetsmarknad.....	17
Handel, konsumtion och tjänster.....	9	Finansmarknad.....	19
"I fokus".....	12	Internationell utblick.....	21
Bygghandeln.....	14	Svenska ekonomiska indikatorer.....	24

KONJUNKTURLÄGET

Viss dämpning av tillväxten

Sveriges BNP växte första kvartalet 2015 med 0,4 procent jämfört med kvartalet innan. Det var något lägre tillväxttakt än fjärde kvartalet men trots allt sjunde kvartalet i rad med positiv tillväxt. Mönstret känns igen från förra årsskiftet där ett starkt fjärde kvartal också följdes av ett lite måttligare första kvartal. Utfallet låg i linje med de flesta analytikers förväntningar men det fanns en besvikelse i form av hushållskonsumtionen som utvecklades svagare än väntat. Däremot ökade bostadsinvesteringarna fortsatt kraftigt, liksom maskininvesteringarna. Eftersom föregående kvartal hade tillfälligt höga investeringar i forskning och utveckling (FoU) så minskade de fasta bruttoinvesteringarna i kvartalstakt, men i ett helårsperspektiv visar investeringarna en stark tillväxt. Exporten minskade jämfört med fjärde kvartalet men nettoexporten gav ändå ett positivt bidrag till tillväxten då importen minskade mer.

Jämfört med första kvartalet i fjol var BNP-tillväxten 2,5 procent vilket innebar att årstillväxten var i det närmaste oförändrad jämfört med fjärde kvartalet. Investeringarna var fortsatt starka och uppvisade den högsta årstillväxten av komponenterna i försörjningsbalansen.

Försörjningsbalansen

Procentuella volymförändringar från föregående år

	2014					2015
	år	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1
BNP ¹⁾	2,3	1,7	2,2	2,6	2,6	2,5
Hushållens kons	2,4	2,4	3,0	1,8	2,4	2,3
Offentlig konsumtion	1,9	0,8	1,2	2,5	2,9	2,1
Fast bruttoinvestering	7,4	7,8	5,8	6,7	9,2	5,7
Lagerinvesteringar ²⁾	0,2	-0,3	0,4	0,7	-0,2	0,1
Export	3,3	2,9	2,0	2,7	5,5	3,8
Import	6,6	5,5	5,3	6,5	9,0	5,2

1) Dagkorrigerade kvartalsvärden

2) Förändring i % av BNP för jämförelseperioden (inkl. korrupt)

Hushållskonsumtionen steg endast svagt

De svenska hushållen visade ett dämpat konsumtionshumör under första kvartalet där hushållskonsumtionen endast steg med 0,1 procent jämfört med fjärde kvartalet. Det var betydligt måttligare än fjärde kvartalet då konsumtionen steg med 1,3 procent. En starkt bidragande orsak var att boendekostnaderna, som är den klart största enskilda posten inom hushållskonsumtionen, var lägre än förra kvartalet. Här ingår dock inte konsumtion av möbler och hushållsartiklar som istället ökade starkt första kvartalet

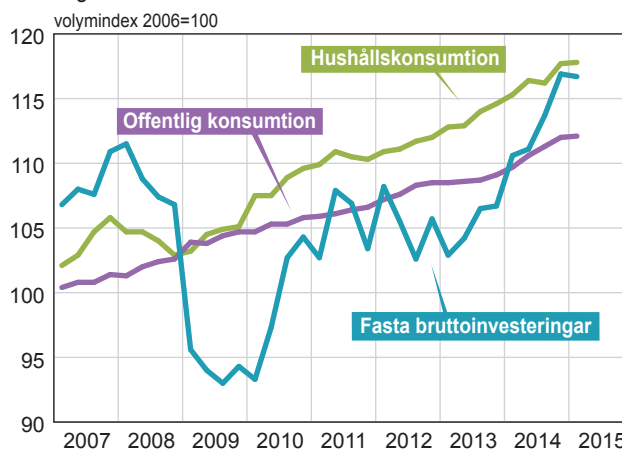
till följd av att hushållens utrymme för annan konsumtion ökade. Även hotell- och restaurangbesök och annan nöjesrelaterad konsumtion ökade i god takt vilket indikerar att hushållens ekonomi är stark.

Bostadsinvesteringarna fortsatt starka

De fasta bruttoinvesteringarna minskade totalt med 0,1 procent jämfört med fjärde kvartalet. Det förklaras nästan enbart av att fjärde kvartalet lyftes kraftigt till följd av höga FoU-investeringar. Bostadsinvesteringarna fortsatte att öka och steg med 6 procent från kvartalet innan, främst till följd av ökad nybyggnation. Även investeringarna i maskiner och inventarier bidrog starkt uppåt. Mätt i årstakt ökade investeringarna med 5,7 procent och det var tillverkningsindustrins investeringar som bidrog mest. Tjänstebanshernas investeringar har ökat i något lägre takt, där är det främst fastighetsbolagens ökade investeringar som bidragit.

Fasta bruttoinvesteringar, hushållskonsumtion och offentlig konsumtion

Säsongrensade kvartalsvärden

Utrikeshandeln dämpades något

Förra kvartalet utvecklades såväl exporten som importen mycket starkt. Det följdes upp av en liten nedgång första kvartalet då exporten minskade med 0,7 procent medan importen gick ner med 1,5 procent. Där påverkar den tillfälligt höga tjänsteimporten under fjärde kvartalet, men under det senaste året visar ändå både exporten och importen god tillväxt. Under fjolåret var det importen som växte snabbare än exporten och på så vis dämpade BNP men den trenden ser ut att vara bruten åtminstone på varusidan. Trendsattningsarna för varuhandeln visar nu att varuexporten växer snabbare än varuimporten.

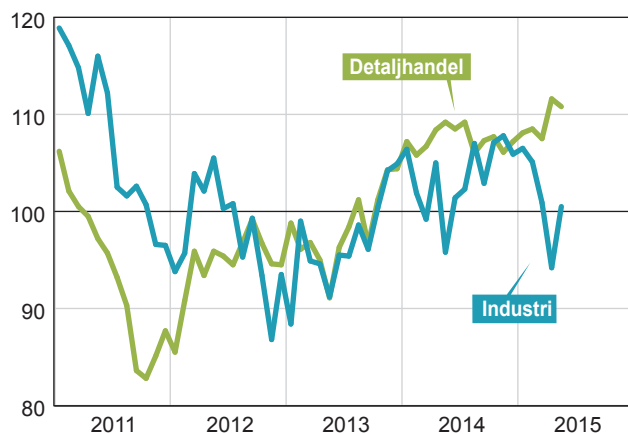
Under fjärde kvartalet ökade exporten starkt, delvis förklarad av den svagare kronkursen. Under första kvartalet i år avtog kronförsvagningen och mot euron har kronan till och med stärkts något vilket kan ha bidragit till att dämpa exporten. Mot dollarn fortsatte kronan att försvagas under första kvartalet men efter kvartalets utgång har det skett en liten förstärkning.

Stark tjänsteproduktion

Av det som produceras i det svenska näringslivet utgörs ungefär två tredjedelar av tjänsteproduktion medan resterande del är varuproduktion. Första kvartalet var det tjänsteproducenterna som bidrog till tillväxten där produktionen steg med 1,0 procent från föregående kvartal. Främst var det informations- och kommunikationstjänster samt företagstjänster som ökade. Inom den varuproducerande delen av ekonomin minskade industrin sin produktion medan byggproduktionen steg jämfört med kvartalet innan. Industriproduktionen fortsätter sin skakiga utveckling, där uppgångar varvats med nedgångar de senaste åren. Fjärde kvartalet i fjol återhämtades produktionen något men hela denna uppgång åts upp under första kvartalet i år. Senast produktionen ökade två kvartal i rad var tredje-fjärde kvartalet 2013. För byggbranschen är situationen en helt annan. Där ökade produktionen för åttonde kvartalet i rad där det ökade bostadsbyggandet är den huvudsakliga förklaringen till den starka trenden.

Konfidensindikator

Säsongrensade värden, historiskt genomsnitt=100

Källa: Konjunkturinstitutet

Förbättrat stämningsläge för industrin i maj

Konjunkturbarometern för maj steg något jämfört med april och barometerindikatorn passerade åter 100-strecket vilket markerar det historiska genomsnittet. Framförallt var det indikatorn för tillverkningsindustrin som steg markant efter en stor nedgång tidigare under året. För byggbranschen, tjänstenäringsarna och detaljhandeln backade indikatorerna något men ligger fortfarande högre än sitt normalläge. Mest föll konfidensindikatorn för byggbranschen då orderstocksomdömet försämrades mycket efter en stor uppgång i april. Den delbransch som ligger mest över sitt normalläge är fortsatt detaljhandeln där försäljningen visar betydande ökning samtidigt som prognoserna ser

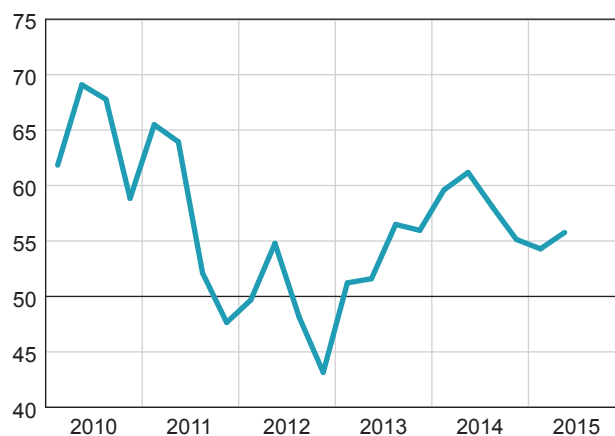
bra ut. Hushållens konfidensindikator gick upp svagt tack vare att synen på hushållens egen ekonomi blev mer positiv. Omdömet om Sveriges ekonomi präglas fortfarande av pessimism då makroindex ligger en bra bit under sitt historiska genomsnitt.

Exportcheferna positiva

Den senaste statistiken visar att trenden för Sveriges export är positiv, trots en liten nedgång första kvartalet i nationalräkenskaperna. Exportchefsindex, som mäter stämningsläget i de svenska exportföretagen, steg något andra kvartalet sedan det backat, från höga nivåer, de tre föregående kvartalen. Uppgången berodde framförallt på förbättrat nulägesomdöme i de stora företagen till följd av betydande ökning av exportförsäljningen de senaste tre månaderna. Även förbättringar för exportorderstocksomdömet samt lönsamheten bidrog till att lyfta nulägesindex. Prognoserna ser fortsatt goda ut, men stärktes inte jämfört med första kvartalets mätning. Den marknad där störst andel av företagen tror på en ökad exportefterfrågan var Nordamerika, trots att kronan har stärkts något mot dollarn under andra kvartalet. Våra största handelspartners finns dock i Västeuropa och även där tyder index på en stabil ökning av exportefterfrågan på tre månaders sikt.

Exportchefsindex

Diffusionsindex. Värden över 50 betyder att fler företag tror på en förstärkning än en försvagning av exportkonjunkturen

Källa: SCB/Business Sweden

Jämnare tillväxt i Europa

De preliminära uppgifterna från EU:s statistikmyndighet Eurostat visade att BNP-tillväxten i EU var 0,4 procent första kvartalet i år, alltså densamma som i Sverige. Det var även samma tillväxttakt som EU-länderna noterade fjärde kvartalet. Den stora skillnaden var att BNP-tillväxten var jämnare fördelad då några av länderna som växte starkast föregående kvartal, som Storbritannien och Tyskland växade ner medan länder som Frankrike och Spanien ökade sin tillväxttakt.

I Europas största ekonomi Tyskland växte BNP endast med 0,3 procent första kvartalet. Årstillväxten gick ner från 1,4 procent fjärde kvartalet till 1,0 procent. En av orsakerna till den dämpade tillväxttakten var att exporten ökade mindre än importen. Det kan dock ses som positivt då

Tyskland länge kritiserats för sina stora handelsöverskott mot omvärlden. Indikatorerna ser överlag fortsatt bra ut för Tyskland även om Ifo-index, som mäter det tyska affärsklimatet, gick ner något i maj, dock från en relativt hög nivå. Det var framförallt dämpade framtidsutsikter som drog ner medan nulägesomdömena förbättrades jämfört med april.

Spanien går starkt

Ett glädjeämne var Frankrike där BNP-tillväxten var 0,6 procent första kvartalet vilket var ett rejält lyft jämfört med fjolåret där den franska ekonomin stagnerade. Spanien uppvisade samtidigt den högsta tillväxten på sju år då BNP ökade med 0,9 procent första kvartalet. Jämfört med första kvartalet i fjol har Spanien en BNP-tillväxt på 2,7 procent vilket är klart över EU-snittet.

I Storbritannien har den ekonomiska aktiviteten saktat ner något efter två relativt starka år. Kvartalstillväxten på endast 0,3 procent var den lägsta sedan fjärde kvartalet 2012. Där påverkas näringslivet av en ökad osäkerhet kring britternas delaktighet i EU. Premiärminister David Cameron lyckades behålla makten i och med ett mycket lyckat parlamentsval och han har aviserat att det kommer att ske en folkomröstning om Storbritanniens EU-medlemskap senast 2017, men förmodligen tidigare. Om EU:s näst största ekonomi skulle gå ur unionen skulle det innebära ett hårt slag mot själva idén med den europeiska gemenskapen.

Läget akut för Grekland

Mer akut är däremot den långa följetongen, som aldrig tycks nå någon lösning, kring Greklands skuld kris. Redan denna vecka ska landet göra nästa återbetalning till IMF, på 300 miljoner euro. Under juni ska totalt 1,6 miljarder euro betalas till IMF vilket ser omöjligt ut utan ett nytt nödlån på plats. Till det kommer räntebetalningar på utestående statspapper som ska betalas och den stora marknadsoron har gjort att dessa räntor stigit under de senaste månaderna. Förhandlingar mellan Grekland och långivarna EU, ECB och IMF verkar ha strandat då ingen uppgörelse ännu har nåtts. Den grekiska reformplanen har inte kunnat godkännas vilket medför att nya nödlån inte kan betalas ut. Vad som händer nu är oklart när detta skrivs, men pengarna i den grekiska statskassan är på väg att ta slut vilket gör att en statsbankrutt rycker allt närmare.

Amerikansk BNP backar

Det andra estimatet av USA:s BNP för första kvartalet visade att den amerikanska ekonomin krympte med 0,2 procent jämfört med fjärde kvartalet. Uppräknat till årstakt, som är den metod USA använder, motsvarar det en nedgång på 0,7 procent för BNP. Utrikeshandeln bidrog starkt negativt, vilket till stor del förklaras av den stora förstärkningen av dollarn som dragit ner exporten. Tillfälliga störningar som det kalla vintervädret och en omfattande hamnstrejk anges som en del av förklaringen till nedgången av BNP. Många analytiker räknar därför med att den amerikanska tillväxten studsar tillbaka redan andra kvartalet och om statistiken

visar att ekonomin på nytt tagit fart kan en första räntehöjning från Federal Reserve bli aktuell redan i år.

Japan hade en BNP-tillväxt på 0,6 procent första kvartalet. Det innebar en återhämtning efter en svag utveckling av landets ekonomi sedan momshöjningen andra kvartalet i fjol som gav stor negativ effekt på landets BNP. Första kvartalet lyftes av att det låga oljepriset gjort importen billigare samtidigt som en försvagning av landets valuta gynnat exporten.

INDUSTRI

Året inleddes svagt för industrin där såväl orderingången som industriproduktionen (IPI) sjönk i säsongrensade tal både i januari och i februari. Utfallen för mars månad ser dock ljusare ut. Orderingången ökade relativt kraftigt jämfört med månaden innan och det var i synnerhet efterfrågan från utlandet som tilltog. Även produktionen inom industrin steg jämfört med i februari. Både vad gäller orderingången och produktionen var det dock en blandad utveckling bland delbranscherna, där ungefär hälften redovisade öknings.

Nationalräkenskaperna för första kvartalet visade en nedgång för industrin på 1,0 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det innebar att hela upp-gången fjärde kvartalet raderades och produktionen ligger nu på samma nivå som för tredje kvartalet, säsongrensat. Under fjolåret pendlade industriproduktionen mellan upp- och nedgångar så denna trend höll alltså i sig även första kvartalet i år.

Tendensundersökningarna har ett tag tenderat att ge en mer positiv bild än vad statistiken visat. Inköpschefsindex för april visade förutom en ökning för PMI-total, även relativt stora öknings i index för både orderingången och orderstockarna. I Konjunkturbarometern för maj ökade tillverkningsindustrins konfidensindikator rejält, men detta sker efter två månader med minskningar och indexet för maj ligger på en normalnivå. Samtliga delfrågor bidrog till uppgången även om ökningen främst förklaras av ökad optimism gällande orderstockarnas storlek.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: mars 2015

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

David Lööf

Ökad industriproduktion i mars

Den svenska industriproduktionen ökade i mars med 0,8 procent jämfört med februari i säsongrensade tal. Trots ökningen ligger den säsongrensade nivån fortsatt strax under föregående års medelvärde. I samband med publiceringen av mars reviderades också utvecklingen i februari betydligt. Vid den första preliminära publiceringen visade februari en nedgång på 0,1 procent jämfört med januari. Vid den senaste publiceringen hade utvecklingen reviderats

till en uppgång på 1,2 procent vilket förklaras av att nivån för januari har reviderats ner vilket stärker utvecklingen i februari. Den säsongrensade nivån för februari är dock oförändrad jämfört med den första publiceringen.

Industriproduktion

Förändring i procent

	mar 15/ feb 15	jan-mar 15/ okt-dec 14	mar 15/ mar 14	jan-mar 15/ jan-mar 14
Hela industrin	1	0	0	-2
Trävaruindustri, ej möbler	2	5	7	6
Massa och papper	0	2	6	3
Grafisk industri	-4	-1	-10	-5
Kemisk industri o läkem.	1	-8	-4	-6
Stål- och metallverk	6	9	12	7
Metallvaruindustri	-1	-2	-7	-9
Elektronikindustri	-7	7	0	1
Maskinindustri	-2	0	1	-2
Industri för motorfordon	-1	-2	-8	-13

Det senaste året har industriproduktionen varierat upp- och nedgångar runt en nivå som är 5–10 procent lägre än den genomsnittliga produktionen 2010. Nedgångarna har tenderat att vara lite större än uppgångarna vilket gett en svagt nedåtgående trend. Nivån är om man ser till de senaste 15 åren låg med endast lägre nivå under 2009 då finanskrisen var som djupast. Skillnaden mellan 2009 års krisnivå och dagens är dock marginell. Att svensk industri går lika dåligt idag som under den värsta perioden 2009 är dock inte en lika självklar slutsats. Industriproduktionsindex syftar till att belysa utvecklingen av industriproduktionen och industriella tjänster i svensk industrinäring på kortperiodisk basis. Men att industriklassade företag ägnar sig renodlat åt industriverksamhet är inte självklart. Det är också något som kan ändra sig med tiden där ett traditionellt industriföretag kan få en allt större andel av tjänste- och handelsomsättning. Därför kan det ibland vara svårt att göra längre tidsserieanalyser av industrisektorn. Men att industriproduktionen haft en negativ period det senaste året kan ses av den negativa trendskattningen. De senaste månadernas ordergång, med undantag av februari, har dock visat en positiv trend främst på exportmarknaden vilket nog förklaras av den svagare kronans effekt på exporten, vilket i sin tur kan innebära en viss positiv utveckling i den framtida industriproduktionen när dessa order ska produceras.

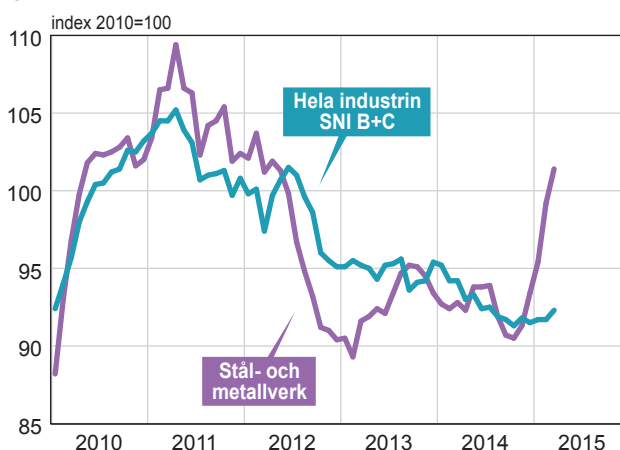
Stark trend för stål- och metallverk

Ser man till industrins delbranscher så var det i mars en jämn fördelning mellan branscher med positiv utveckling och branscher med negativ utveckling. Den största nedgången stod industrin för petroleumprodukter för som backade med 15,1 procent jämfört med februari i säsongrensade tal. Även elektronikvaruindustrin redovisade en tydlig nedgång efter tre föregående månader av tydliga uppgångar. Den bransch som redovisade störst positiv utveckling var stål- och metallverk som ökade produktionen med 6,1 procent i mars. Branschen har haft positiva utvecklingar de senaste sex månaderna vilket gör den till den bransch med längst positiv trend i månadsutveckling.

Den senaste tidens uppgångar gör att branschens säsongrensade produktionsnivå är den högsta sedan maj 2012. Den ökade produktionen har varit väntad då branschen haft några månader det senaste året med väldigt stora order till framförallt exportmarknaden. Dock är många av produkterna som branschen säljer stora och innebär en lång produktionsperiod vilket innebär att det är svårt att veta när stora orderprojekt resulterar i färdig produktion. En annan bransch som har haft en positiv trend är trävaruindustrin som, i och med den positiva utvecklingen i mars på 1,8 procent, har haft tre månader i följd av positiv utveckling. Även trävaruindustrin nådde sin högsta noterade produktionsnivå på länge. Senast den visade högre nivå var i juli 2012. Hos de tre största delbranscherna i svensk industri redovisade övrig maskinindustri en uppgång på 1,5 procent medan motorfordonsindustrin och livsmedelsindustrin backade med 0,6 respektive 1,2 procent. För livsmedelsindustrin innebar mars den tredje månaden i följd av negativ utveckling vilket framförallt förklaras av minskad produktion i dryckesvaruindustrin.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Fortsatt negativ årsutveckling

Den ackumulerade årsutvecklingen fortsatte att vara negativ. Första kvartalet i år minskade produktionen med 2,5 procent i kalenderkorrigerade tal jämfört med motsvarande kvartal i fjol. Årsutvecklingen har varit negativ under en lång period i följd med endast någon enstaka månad i början på föregående år då den var marginellt positiv. Detta illustrerar den negativa trend som har präglat industriproduktionen under senaste tiden. Nedgången i mars var dock mindre än motsvarande siffra i januari och februari vilket visar att det framförallt var januari och februari som var svagare än föregående år medan mars var något starkare. Ser man till delbranscherna förklaras mycket av den svaga inledningen av året av motorfordonsindustrin och livsmedelsindustrin som hade betydligt starkare första kvartal 2014.

Industrins ordergång

Senaste uppgift: mars 2015

Källa: SCB:s ordergång och omsättningsstatistik

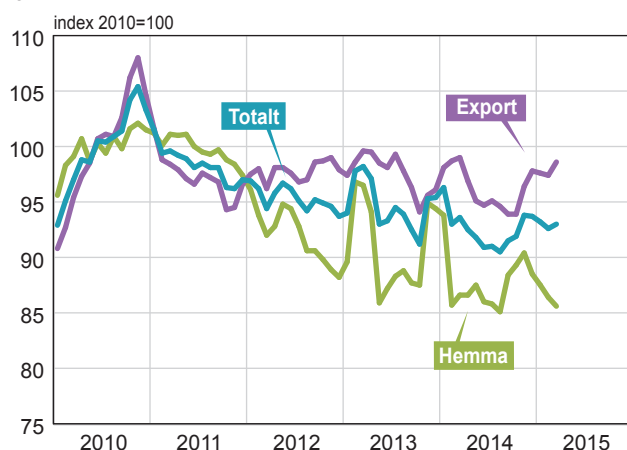
Jenny Strandell

Stark exportordergång

Mars månad innebar ett lyft för ordergången, som steg med 3,7 procent jämfört med februari i säsongrensade tal. Det var framförallt industrin för elapparatur som steg kraftigt med mer än en dubbling av ordergången från februari, men även större branscher som aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustrin samt motorfordonsindustrin avslutade det första kvartalet med en stark ordergång i mars. Generellt är ordergången i mars hög då det är vanligt att industriföretagen redovisar höga order i slutet av ett kvartal men effekten av det räknas bort i säsongrensningen så att månaderna ska vara jämförbara under året. För att förstå storleken av säsongeffekten i mars kan utvecklingen på 3,7 procent sättas i relation till den icke säsongrensade utvecklingen som var 19,1 procent, då enbart i kalenderkorrigerade tal. Det var tydligt att exportmarknaden drev den totala utvecklingen för industrin, då utlandet ökade sina order med 6,0 procent. Den inhemska ordergången ökade däremot med mer blygsamma 0,5 procent i mars. Delbranscher som tvärtom den totala industrin utvecklades svagt var bland annat industrin för petroleumprodukter, elektronikvaruindustrin och annan transportmedelsindustri.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

I samband med publiceringen av mars reviderades enligt ordinarie rutin ordergången för tidigare månader. Januari reviderades ned i fasta priser då nya uppgifter inkommit vilket medförde att månadsutvecklingen i februari stärktes och därmed backade februari mindre än vad den preliminära statistiken visade. Nivån för februari jämför med februari 2014 förändrades däremot inte. Sammanfattningsvis kan konstateras att efter en stark avslutning på fjolåret med en ökning om 4 procent i december har ordergången 2015 hittills bjudit på nedgångar i januari och februari med knappa 3 procent vardera, för att nu i mars återigen öka med närmre 4 procent.

Mars starkare än i fjol

Även jämfört med mars i fjol var ordergången stark. På årsbasis steg den med 1,4 procent i kalenderkorrigerade tal. Det var framförallt exportmarknaden som ökade och order från utlandet steg med 2,0 procent jämfört med mars 2014. Hemmamarknaden ökade även den men uppgången var mer marginella 0,4 procent i kalenderkorrigerade tal. Huvudgruppen insatsvaror redovisade uppgång på årsbasis, varav industri för elapparatur som redan nämnts stod för en stor del av ökningen. Inkomna order till branschen leder vanligtvis till produktion som pågår under flera års tid. Trots att mars i år var starkare än i fjol låg ordergången till industrin lägre jämfört med mars 2013 då annan transportmedelsindustri redovisade ovanligt höga order.

Bland industrins delbranscher visade även industrin för petroleumprodukter en mycket stark årsutveckling på den dominerande exportmarknaden. Detta tvärtom månadsutvecklingen där petroleumprodukter istället backade både på hemma- och exportmarknaden i mars. En bransch som backade mycket på årsbasis var stål- och metallverk. Ordergången under mars i år var hela 30 procent lägre än under mars 2014, som var en mycket stark månad för branschen.

Ordergång och omsättning

Förändring i procent

	mar 15/ feb 15	jan-mar 15/ okt-dec 14	mar 15/ mar 14
Ordergång			
Hemmamarknad	0	-4	0
Exportmarknad	6	1	2
Totalt	4	-1	1
Omsättning			
Hemmamarknad	1	-1	1
Exportmarknad	-2	-1	1
Totalt	-1	-1	1

Annan transportmedelsindustri gick starkt

Ordergången var 1,2 procent lägre under första kvartalet 2015 jämfört med fjärde kvartalet 2014, i säsongrensade och kalenderkorrigerade tal. Det var hemmamarknaden som backade mest medan exportmarknaden visade en svag ökning. Den enskilda delbransch som påverkade den totala utvecklingen mest var annan transportmedelsindustri. Branschen hade mycket stora order på hemmamarknaden i oktober, vilket leder till att ordergången till branschen under det första kvartalet endast är hälften så stor som ordergången var under det fjärde kvartalet 2014, i säsongrensade tal. Svag utveckling hade även övrig maskinindustri, aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustrin samt livsmedelsindustrin som alla tre hade omkring 4,5 procent lägre order under första kvartalet. Bland de delbranscher som tvärtom visade stark utveckling fanns bland annat stål- och metallverk och trävaruindustrin.

Oförändrat jämfört med första kvartalet i fjol

Efterfrågan på svenska industrivaror och industriella tjänster är i princip oförändrad under första kvartalet i år jämfört

med första kvartalet 2014, i kalenderkorrigerade tal. Både exporten och hemmamarknaden rörde sig marginellt. Branscher som visat en positiv utveckling var bland annat industri för elapparatur, för vilken den rekordstora orderingången i mars i år lyfte utvecklingen medan både januari och februari var svagare i år. Även trävaruindustrin och massa- och pappersindustrin har utvecklats starkare i år och för båda branscherna har orderingången stigit med omkring 5 procent jämfört med första kvartalet i fjol. Svag utveckling jämfört med första kvartalet i fjol visade livsmedelsindustrin, stål- och metallverk samt övrig maskinindustri.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Senaste uppgift: första kvartalet 2015

Källa: SCB:s kapacitetsutnyttjandestatistik

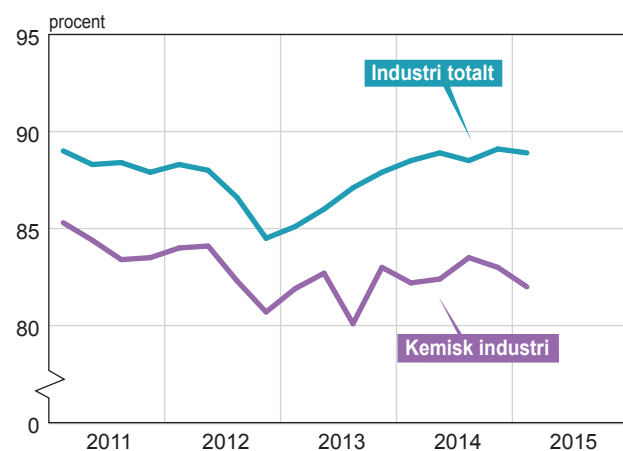
Svagt minskat kapacitetsutnyttjande i industrin

Industrins kapacitetsutnyttjande minskade med 0,2 procentenheter under det första kvartalet 2015 jämfört med det sista kvartalet 2014, i säsongrensade tal.

Minskningen av kapacitetsutnyttjandet i industrin innebar att utnyttjandegraden sjönk till 88,9 procent, i säsongrensade tal.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Säsongrensade kvartalsvärden

På årsbasis ökade kapacitetsutnyttjandet med 0,5 procentenheter jämfört med det första kvartalet 2014 och redovisade en utnyttjandegrad på 88,7 procent, i kalenderkorrigerade tal. Den senaste tidens positiva årsjämförelser håller därmed i sig, även om utvecklingen för aktuellt kvartal är något lägre än de senaste kvartalens årsjämförelser.

Industrins lager

Senaste uppgift: första kvartalet 2015

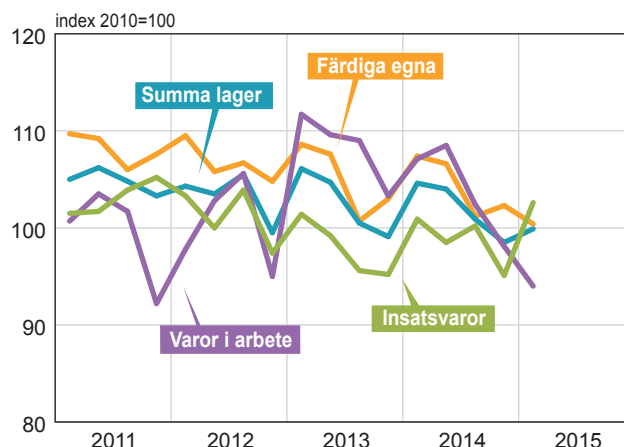
Källa: SCB:s lagerstatistik

Industrins lager ökade

Lagernivån för insatsprodukter i totala industrin ökade med 4,5 miljarder kronor, medan lagernivån för färdiga varor och produkter i arbete ökade med 0,4 miljarder kronor.

Industrins lager

Kvartalsuppgifter. Volym

Inom tillverkningsindustrin var utvecklingen i totala lager positiv för en majoritet av delbranscherna. Störst lagerökning fanns inom industrin för petroleumprodukter med en uppgång på drygt 2,8 miljarder kronor. Övrig maskinindustri var den bransch där lagren minskade mest med drygt 1,7 miljarder.

UTRIKESHANDEL

Stärkt handelsnetto

Nationalräkenskaperna för första kvartalet visade en nedgång för både exporten och importen jämfört med fjärde kvartalet i fjol. Fjärde kvartalet var dock ett starkt kvartal för utrikeshandeln där exporten visade rejäl tillväxt samtidigt som importen, främst på grund av ett fåtal poster av engångskaraktär, ökade ännu kraftigare. Jämfört med första kvartalet i fjol har utrikeshandeln stigit relativt mycket, speciellt importen.

Den nuvarande trenden är dock att exporten växer snabbare än importen. Handelsnettot fortsatte att stärkas något i april. Varuexporten har överstigit varuimporten samtliga månader i år och förstärker bilden av att det går allt bättre för de svenska exportföretagen.

Exportchefsindex för andra kvartalet visade en uppgång för exportefterfrågan. Det var förbättrade nulägesbedömningar som drog upp indexet, framförallt i storföretagen. Prognoserna var fortsatt goda och i stort sett oförändrade från första kvartalet. Företagen räknar med ökad exportefterfrågan från i stort sett samtliga marknader kommande tre månader. Starkast väntas utvecklingen bli för Nordamerika men även från Asien och Västeuropa beräknas exportefterfrågan öka.

Varuexport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 15/14 %
	2015 jan-mar	2014 jan-mar		
Skogsvaror	32 768	31 151	11,3	5
- Trävaror	6 647	6 311	2,3	5
- Papper	19 248	18 522	6,6	4
Mineralvaror	29 279	29 472	10,1	-1
- Järnmalm	3 375	5 641	1,2	-40
- Järn och stål	13 921	12 904	4,8	8
Kemivaror	40 917	36 022	14,1	14
- Läkemedel	18 219	14 916	6,3	22
Energivaror	19 750	24 606	6,8	-20
Verkstadsvaror	127 363	118 443	43,9	8
- Maskiner	46 209	41 129	15,9	12
- Elektrovaror	33 623	30 513	11,6	10
- Vägfordon	29 470	30 546	10,2	-4
Övriga varor	39 756	36 472	13,7	9
- Livsmedel	17 973	16 224	6,2	11
Totalt	289 834	276 166	100,0	7

Varuimport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 15/14 %
	2015 jan-mar	2014 jan-mar		
Skogsvaror	8 294	7 939	3,0	4
Mineralvaror	20 744	20 180	7,4	3
- Järn och stål	8 571	8 668	3,1	-1
Kemivaror	38 259	34 903	13,7	10
- Läkemedel	8 265	7 317	3,0	13
Energivaror	28 066	35 116	10,0	-20
- Råolja	15 758	19 464	5,6	-19
- Oljeprodukter	9 564	12 090	3,4	-21
Verkstadsvaror	120 039	109 914	42,9	9
- Maskiner	29 596	27 302	10,6	8
- Elektrovaror	42 763	38 910	15,3	10
- Vägfordon	29 539	26 761	10,6	10
- Instrument, optiska varor	6 945	6 396	2,5	9
Övriga varor	64 455	58 666	23,0	10
- Livsmedel	30 449	28 039	10,9	9
Totalt	279 856	266 718	100,0	5

Handelsnetto

Senaste uppgift: april 2015

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

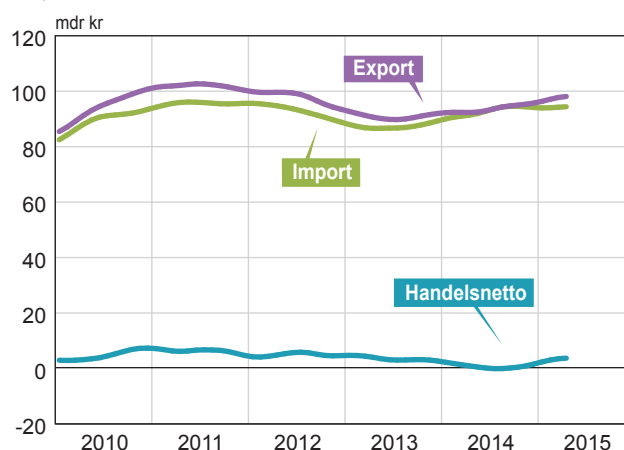
Handelsnettot 5,7 miljarder kronor i april

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 5,7 miljarder kronor under april 2015 enligt preliminära beräkningar. För april 2014 var överskottet 2,4 miljarder kronor.

Varuexportens värde under april uppgick till 99,0 miljarder kronor och varuimportens till 93,3 miljarder. Varuexporten har därmed ökat i värde med 4 procent medan varuimporten ökat med 1 procent jämfört med april 2014. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 14,7 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 9,0 miljarder.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend. Miljarder kronor

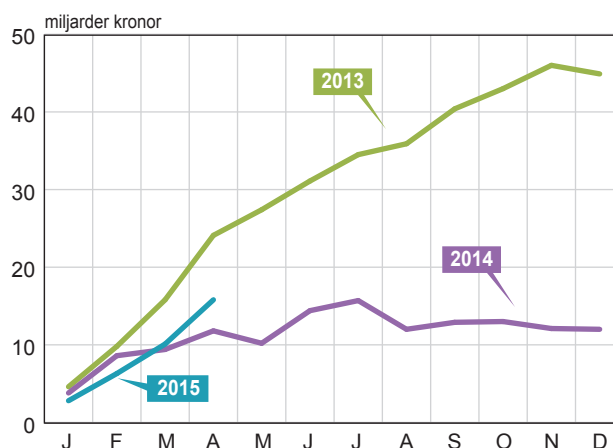

Antalet vardagar i april var lika många som i april 2014. Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 3,7 miljarder kronor för april 2015 och 3,5 miljarder för mars 2015. För februari 2015 var motsvarande värde 3,0 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Ackumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Hittills under året har värdet för varuexporten ökat med 5 procent medan varuimporten ökat med 4 procent. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 389,0 miljarder kronor och varuimportvärdet till 373,2 miljarder. Handelsnettot för januari-april 2015 gav därmed ett överskott på 15,8 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 11,8 miljarder kronor.

HANDEL, KONSUMTION OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: april 2015

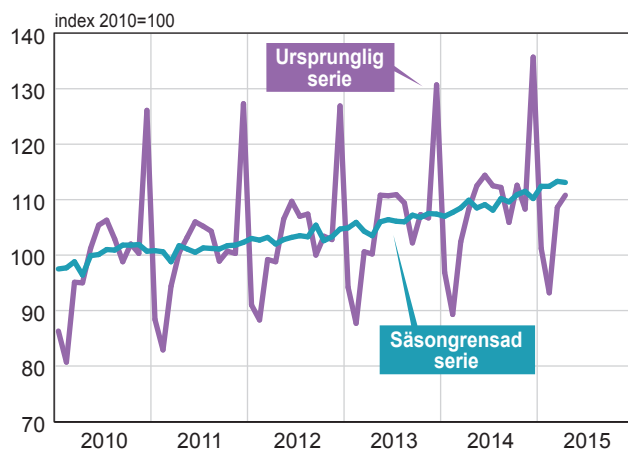
Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Detaljhandeln backade svagt

Detaljhandeln inledde året starkt, men efter tre månader i följd med ökad försäljning tog den ett litet steg tillbaka i april. Den totala detaljhandeln sjönk med 0,2 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Försäljningen sett över de senaste tre månaderna, februari till april, har dock sammantaget gått bra och ökat med 1,4 procent jämfört med tremånadersperioden innan, det vill säga november till januari. Det är en något lägre tremånaderstillväxt än i mars, då detaljhandelsförsäljningen ökade med 1,6 procent.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

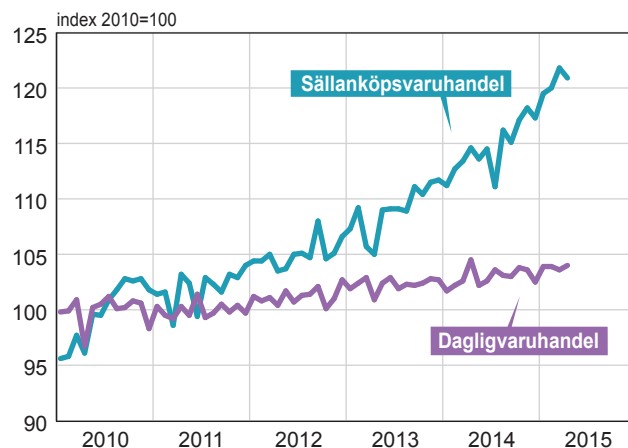
Under årets första kvartal gick sällanköpshandeln starkt framåt medan dagligvaruhandelns utveckling varit mer skiftande på månadsbasis. I april bröts sällanköpshandelns fina svit, då försäljningen minskade med 0,7 procent, samtidigt som dagligvaruhandeln ökade sin försäljning med 0,4 procent, säsongrensat och jämfört med i mars.

Lägre utveckling i årstakt

Försäljningen i den totala detaljhandeln var 3,0 procent högre i april än samma månad förra året, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Det är i linje med den genomsnittliga årstaktstillväxten förra året, men den klart sämsta utvecklingen hittills under 2015. Sällanköpshandelns utveckling på årsbasis var lägre än tidigare månader i år, men ändå fortsatt stark och uppgick till 5,5 procent. Dagligvaruhandeln minskade däremot försäljningen med 0,4 procent, men det beror främst på att april förra året var en väldigt gynnsam månad för delbranschen.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Sett ur ett branschperspektiv fortsätter den positiva trenden för elektronikhandeln och möbelhandeln. Båda dessa kapitaltunga branscher gick bra under 2014 och har inlett 2015 starkt. I april hade de den bästa tillväxten av samtliga branscher, då de ökade försäljningsvolymen med 13 respektive 7 procent. Ser man på elektronikhandelns utveckling i löpande priser så är den betydligt lägre, vilket beror på de fallande priser som kännetecknar branschen. Leksakshandeln hade det kämpigt förra året, men har nu fått fart på försäljningen och visar god tillväxt för tredje månaden i följd. Andra branscher som haft en fördelaktig utveckling i april är järn- och bygghandeln samt sport- och fritidshandeln. För skohandlarna fortsätter dock kraftgången och de visar åter negativ utveckling. Ett par andra branscher, optikhandeln och färghandeln, har också minskat sin försäljning jämfört med i april i fjol.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	apr 2015	jan-apr 2015
Dagligvaruhandel	-0,4	1,1
däruv:		
Detaljhandel, mest livsmedel	0,0	1,0
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	-2,4	1,3
Sällanköpsvaruhandel	5,6	6,9
däruv:		
Klädhandel	2,6	5,0
Skohandel	-5,5	-7,0
Möbelhandel	7,1	9,1
Elektronikhandel	13,3	15,8
Järn- och bygghandel	6,3	3,1
Färghandel	-3,1	0,4
Bokhandel	2,6	-2,9
Guldsmedhandel	5,3	2,9
Sport- o fritidshandel	5,8	5,5
Postorderhandel	12,1	9,7
Totalt detaljhandel	3,0	4,3

God tillväxt hittills i år

Den totala detaljhandeln ökade sin försäljning med 4,3 procent under årets första fyra månader jämfört med samma period i fjol. Både sällanköpshandeln och dagligvaruhandeln bidrog till ökningen även om tillväxten har varit betydligt högre i den förstnämnda. Sällanköpshandeln steg med 6,9 procent medan försäljningen i dagligvaruhandeln ökade med 1,1 procent jämfört med samma period 2014. De branscher som gått starkast hittills i år är elektronikhandeln, apotekshandeln och möbelhandeln. Det har gått betydligt sämre för skohandlarna och bokhandeln som båda minskat sin försäljning jämfört med samma månader i fjol.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: mars 2015

Källa: SCB:s hushållskonsumtionsindikator

Tobias Fagerberg

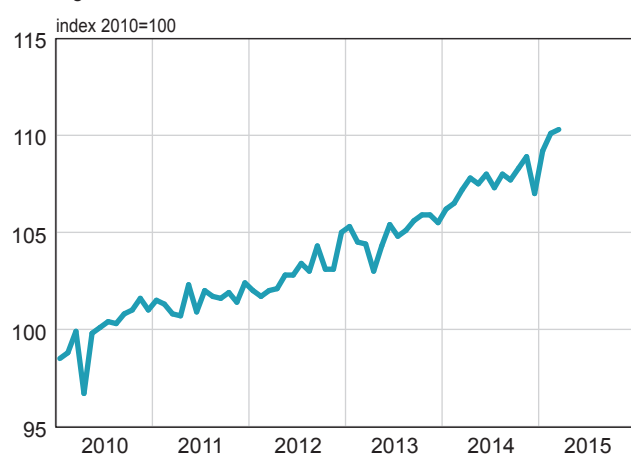
Hushållskonsumtionen fortsatte att stiga

Efter en stark start på året fortsatte hushållens konsumtion uppåt i mars, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Uppgången i mars på 0,2 procent förklaras främst av att utgifterna för icke varaktiga varor ökade jämfört med föregående månad. Samtidigt ökade utgifterna för boende och elektricitet som bidrog med en fjärdedel av den totala uppgången i årstakt.

Trenden för hushållskonsumtionen är stark efter de tre senaste månadernas uppgångar. Mellan februari och mars visade trendskattningen en månatlig uppgång på 0,3 procent. Utvecklingen ser också stark ut ur ett tremånadersperspektiv. Under första kvartalet steg hushållskonsumtionen med 1,1 procent, korrigerat för säsongvariationer och jämfört med närmast föregående kvartal.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Stark utveckling på årsbasis

I mars var den kalenderkorrigerade konsumtionsvolymen 3,0 procent högre än motsvarande månad året innan. Det är framförallt den varaktiga varuhandeln som ökar med en uppgång på 12 procent, medan utvecklingen inom livsmedelshandeln har stigit med 1 procent under motsvarande period.

Återigen är det gruppen post- och telekommunikationer som har den högsta tillväxten med en uppgång på 11 procent jämfört med mars 2014. Även gruppen möbler och inredningsartiklar har utvecklats starkt med en uppgång på 8 procent i årstakt. Rekreation och kultur har däremot utvecklats svagare och har endast ökat med 1 procent jämfört med mars i fjol.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	mar 2015	jan-mar 2015
Detaljhandel, mest livsmedel	1,3	1,8
Beklädnadshandel	3,9	4,6
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	2,4	2,1
Möbler, inredning m.m.	8,2	6,8
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	3,1	2,9
Post- och telekommunikation	10,7	9,7
Rekreation och kultur	1,3	2,2
Hotell och restaurang	2,4	4,2
Övriga varor och tjänster	7,7	8,7
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	3,0	3,1

Positiv utveckling första kvartalet

Under det första kvartalet 2015 har hushållskonsumtionen utvecklats väl och konsumtionsvolymen har ökat med 3,1 procent jämfört med motsvarande period 2014.

Gruppen post och telekommunikationer har den högsta tillväxten med en uppgång på 10 procent. Även möbler, inredningsartiklar, hushållsutrustning och förbrukningsvaror har utvecklats starkt med en uppgång på 7 procent under 2015.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: maj 2015

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonsstatistik

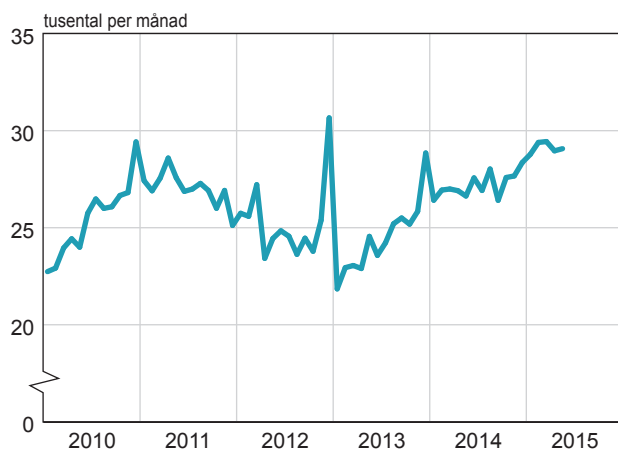
Uppgång för personbilsregistreringarna

Efter nedgången under april vände nyregistreringen av personbilar upp i maj med en uppgång på 0,4 procent i säsongrensade tal. Uppgången räckte dock inte till att återhämta hela nedgången på 1,6 procent från mars till april. Utvecklingen har dock varit god hittills i år, tack vara ett starkt första kvartal, och antalet nyregistrerade bilar i maj var 2,5 procent högre än vid inledningen av året.

Tillväxten har också dämpats något sett över ett tremånadersperspektiv. I perioden mars-maj steg nyregistreringarna med 1,1 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det är den svagaste uppgången över en tremånadersperiod sedan november. Det som ändå höll upp utvecklingen var utfallet för mars som dock kommer att övergå till jämförelseperioden från och med nästa månad.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

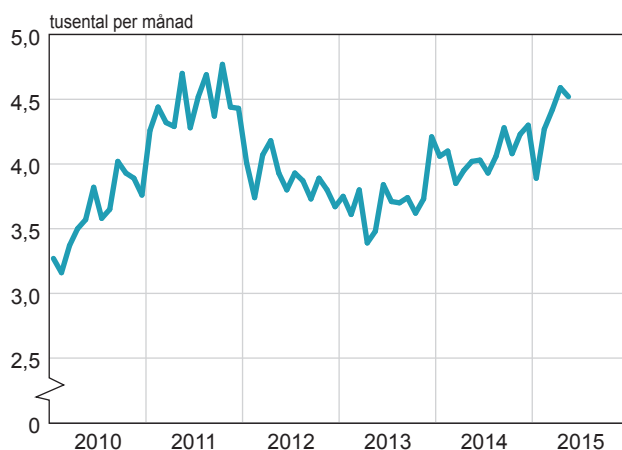
Mått i årstakt var uppgången 4,8 procent i maj jämfört med samma månad året innan och antalet nyregistrerade personbilar uppgick till 31 335. Antalet nyregistrerade personbilar hittills i år är 8,1 procent högre än under motsvarande period året innan.

Lastbilsregistreringarna minskade i maj

Den synnerligen starka uppgången på lastbilsmarknaden under de tre senaste månaderna kom av sig i maj då antalet nyregistreringar föll med 1,5 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Efter den kraftiga uppgången är det dock inte anmärkningsvärt att lastbilsregistreringarna vände ned och antalet nyregistreringar under maj låg ändå kvar på en hög nivå.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Det framgår av utvecklingen för perioden mars–maj som ökade med 8,6 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det var en högre tillväxttakt än under april och samtliga månader under den senaste tremånadersperioden översteg den högsta noteringen föregående tremånadersperiod. Utvecklingen på lastbilsmarknaden är relativt god även i årstakt och antalet nyregistrerade lastbilar var 7,3 procent fler under maj än samma månad året innan.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: mars 2015

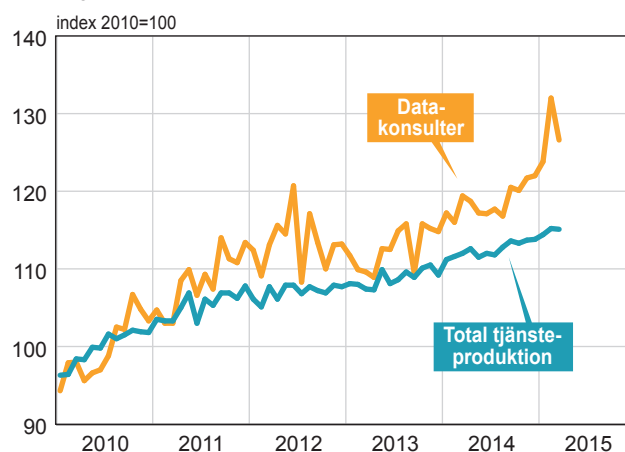
Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Dämpad tjänsteproduktion i mars

Efter ökningarna under årets två inledande månader uppvisade tjänsteproduktionen en svag nedgång i mars. Säsongrensat och jämfört med februari minskade tjänsteproduktionen med 0,1 procent. Produktionen av tjänster har utvecklats relativt starkt de senaste åren och senaste tjänsteproduktionsindex noterades för en tillbakagång var i oktober förra året. Produktionen sjönk i mars inom nästan hälften av tjänstebranscherna där nedgången inom några branscher var relativt stor. Mest backade produktionen inom informations- och kommunikationsföretagen, hotell och restaurang och branschen för kultur, nöje och fritid. Den enskilt största nedgången stod datakonsulterna för där produktionen, efter en kraftig ökning i februari, sjönk med 4,1 procent säsongrensat och jämfört med månaden innan. Ett liknande mönster uppvisade telekommunikationsföretagen som också minskade sin produktion efter en relativt kraftig ökning i februari.

Tjänsteproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden

Bättre utveckling uppvisade företagen inom uthyrnings- och resetjänster samt hälso- och sjukvård där tillväxttakten varit positiv hittills under årets samtliga månader. Korrigerat för säsongvariationer ökade produktionen inom hälso- och sjukvård med 1,1 procent i mars och jämfört med månaden innan. Inom uthyrning- och resetjänster var ökningen 0,3 procent. Även handeln ökade sin tjänsteproduktion mot slutet första kvartalet där detaljhandeln stod för den enskilt största uppgången i mars. Produktionen inom motorhandeln backade däremot svagt.

Under första kvartalet ökade tjänsteproduktionen i säsongrensade tal med 1,2 procent jämfört med föregående kvartal. Det var den bästa tremånadersutvecklingen sedan november i fjol.

Stark årlig tillväxttakt

Trots den svaga utvecklingen i mars var tillväxten i tjäns-

Full fart på bolånemarknaden

Det råder ett allt starkare tryck på Sveriges bolånemarknad. Bostadspriserna pekar spikrakt uppåt och trots att allt fler amorterar så ökar hushållens skulder i snabbare takt än för ett par år sedan. Samtidigt görs olika ansträngningar för att hushållen ska amortera mer, och på så vis minska såväl skuldbördan som känsligheten mot framtida ekonomiska störningar.

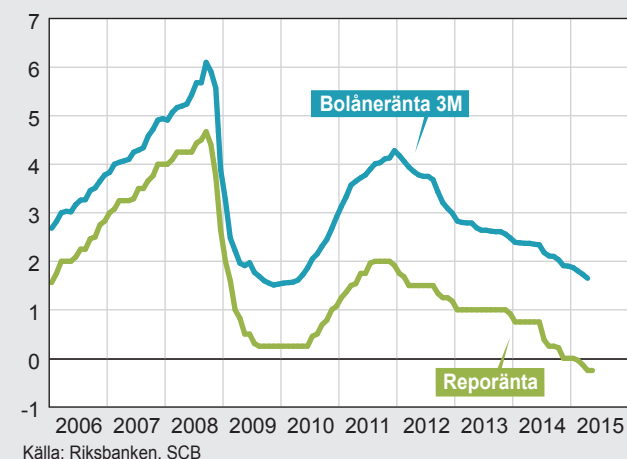
Den expansiva penningpolitiken har inneburit historiskt låga räntor för hushållen som har fortsatt att öka sina bolåneskulder. Utlåningstillväxten har tilltagit de senaste två åren i takt med att räntorna sjunkit. Bostadspriserna har samtidigt stuckit iväg ytterligare – bara det senaste året är prisuppgången på bostäder knappt 16 procent. Den svenska befolkningen ökar snabbt men trots att bostadsbyggandet är på uppgång räcker det inte till för att möta behoven. Bostadsbristen blir allt mer påtaglig, och inte bara i storstäderna.

Riksbanken har ändrat fokus

Under lång tid höll Riksbanken sin styrränta högre än i omvärlden med motiveringen att lägre ränta skulle öka hushållens skuldsättning allt för mycket. Under det senaste halvåret har man dock sänkt räntan vid upprepade tillfällen så att reporäntan nu är negativ. Penningpolitikens fokus har helt och hållet ändrats från att bekämpa hushållens skulder till att få upp inflationen mot inflationsmålet. Riksbanken har samtidigt fortsatt att uppmana politiker och andra myndigheter att vidta åtgärder för att stoppa utvecklingen av hushållens skuldsättning.

Räntor

Procent

Riksbankens räntesänkningar har inneburit att även bolåneräntorna kommit ner till historiskt låga nivåer. Det gäller inte bara de rörliga räntorna, utan även bundna räntor har sjunkit rejält. För vissa räntebindningstider ligger räntan på bundna lån till och med lägre än den rörliga räntan. Det

är ett tecken på att marknaden förväntar sig låga räntor under lång tid framöver, vilket även Riksbanken har signalerat i och med att man sänkt den framtida räntebanan. Vid det senaste räntebeskedet meddelades att en första höjning av räntan kan bli aktuell först i slutet av nästa år.

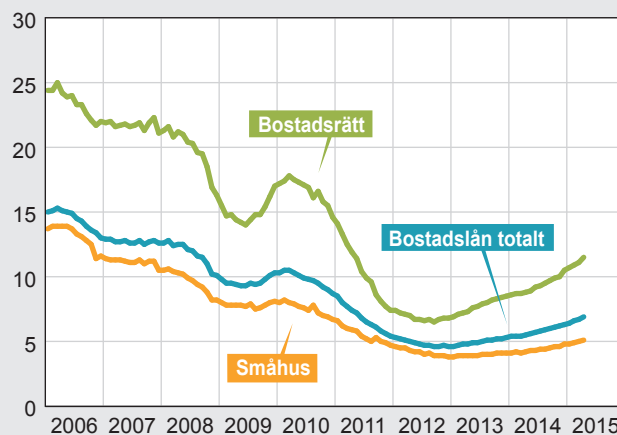
Hushållens skulder har fortsatt att öka

I början av 2006 växte hushållens bostadslån med drygt 15 procent i årstakt. Tillväxttakten mattades sedan av successivt till slutet av 2012 då den var nere på 4,6 procent som lägst. Sedan början av 2013 har dock trenden pekat åt andra hållet och i april 2015 låg utlåningstillväxten för hushållens bostadslån på 6,9 procent.

Utlåningen till bostadsrätter växer nu med knappt 12 procent i årstakt medan utlåningen till småhus växer med drygt 5 procent. En förklaring till den stora skillnaden är att priserna på bostadsrätter ökat betydligt mer än huspriserna under det senaste året. Dessutom är den totala utlåningsstocken så mycket större för småhus, vilket innebär att ökningen sker från en högre nivå. Av den totala bostadsutlåningen på över 2 500 miljarder står utlåning till småhus för drygt 70 procent.

Hushållens bolåneskulder

Årlig tillväxttakt, procent

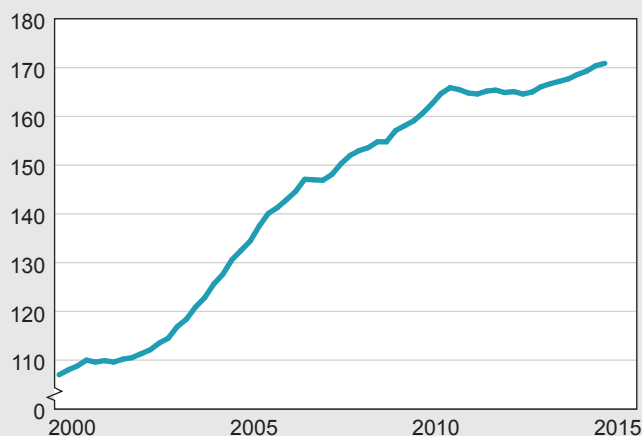

Den stora ökningen av låneskulder har även medfört en viss ökning av hushållens skuldkvot, alltså skulderna i förhållande till den disponibla inkomsten. Efter en snabb uppgång för skuldkvoten mellan 2000–2010 så stabiliserades den runt 165 procent under 2011–2012 då skulderna växte i ungefär samma takt som inkomsterna. Under de senaste två åren har dock skulderna åter växt snabbare än den disponibla inkomsten. Det har gjort att skuldkvoten har ökat något, första kvartalet 2015 låg den på 171 procent.

I FOKUS

Hushållens skuldkvot

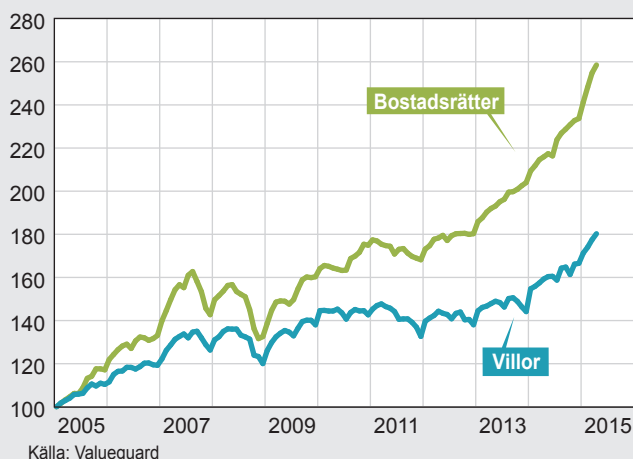
Låneskulder i procent av disponibel inkomst

Bostadspriserna stiger mot skyn

Kombinationen låga räntor och ett begränsat bostadsutbud har medfört en fortsatt snabb uppgång för bostadspriserna. I april var den genomsnittliga prisuppgången på bostäder enligt Valueguards HOX-index närmare 16 procent jämfört med april i fjol. Det senaste året har priserna på bostadsrätter stigit med knappt 20 procent medan villapriserna gått upp med 13 procent. Prisuppgången gäller inte bara i storstäderna utan även i många mindre städer i landet. Finansinspektionens (FI:s) avisering om kommande amorteringskrav, som senare fick tas tillbaka, bidrog till att sätta ytterligare press uppåt på bostadspriserna då många köpare ville få igenom bostadsaffären innan de nya reglerna skulle träda i kraft. Ännu syns inga tendenser på avmattning av bostadspriserna, men den extrema prisuppgång som skett det senaste året är med säkerhet inte hållbar i längden.

Bostadspriser

Index januari 2005=100

En anledning till de kraftiga prisuppgångarna är att bostadsbyggandet inte har hängt med befolkningsökningen. Trots att byggandet har ökat under de senaste åren så råder det bostadsbrist i allt fler av Sveriges kommuner. Den ökade bostadsbristen utgör i längden ett hot mot den svenska tillväxten då den försämrar rörligheten på arbetsmarknaden.

Amorteringskrav på väg trots allt

Under senare år har en rad åtgärder vidtagits för att dämpa hushållens skulduppbyggnad. Exempelvis har det införts ett bolånetak som innebar en begränsning av hushållens belåningsgrad, bankernas riskvikter på bolån har höjts och det har införts riktlinjer om amorteringar. Vilken effekt de olika åtgärderna har haft är svårt att svara på men sammantaget så har de bidragit till att dämpa hushållsutlåningen till viss del. En del av förklaringen till att ökningstakten för utlåningen till hushåll gick ner från drygt 10 procent till knappt 5 procent 2010–2012 kan sannolikt tillskrivas bolånetaket.

När nu utvecklingen åter är på väg åt andra hållet med snabbare ökning av hushållens skulder ökar behoven av att sätta in nya och skarpare åtgärder. En sådan åtgärd är att införa tvingande amorteringskrav på bolån. FI:s senaste bolånerapport visade att andelen hushåll som amorterar på sina bostadslån fortsätter att öka. En anledning till det är de riktlinjer om amortering som Bankförbundet gått ut med. Rapporten visade att amorteringsviljan är hög för hushåll med höga belåningsgrader. Problemet är att hushåll med belåningsgrader under 70 procent amorterar i betydligt mindre omfattning. Därför ser FI ett behov av att införa amorteringskrav för nya lån som ger belåningsgrader över 50 procent.

Tidigare under året gick FI ut med nyheten att ett tvingande amorteringskrav på nya lån ända ned till 50 procents belåningsgrad skulle införas från 1 augusti. Nu blir inte reglerna verklighet redan i år då remissvaren visade att det juridiska läget inte var helt okomplicerat och därför drogs förslaget tillbaka. Regeringen har dock nyligen kommit överens med allianspartierna om att försöka få till stånd en lagändring som möjliggör för FI att införa amorteringskravet. Om och när en sådan lag kan träda kraft är i dagsläget oklart men det lär inte ske inom det närmaste året. Det är dock troligt att spelreglerna på bolånemarknaden i framtiden kommer att se annorlunda ut på något sätt. Utöver amorteringskrav har även andra åtgärder varit uppe till diskussion. Bland förslagen finns exempelvis att slopa eller trappa ned på ränteavdragen samt att återinföra fastighetsskatten.

Johannes Holmberg, analytiker, nationalräkenskaperna

teproduktionen mätt över tolv månader positiv. Kalender-korrigerat och jämfört med mars i fjol ökade produktionen med 2,9 procent, att jämföra med februari då ökningen låg på 3,5 procent. Särskilt hälso- och sjukvårdsbranschen och telekommunikationsföretagen hade en stark utveckling i mars och produktionen ökade med 9 procent respektive 15 procent i årstakt. Även datakonsulterna uppvisade höga tillväxttal på över 6 procent. Uppgången var mycket bred och omfattade alla branscher utom fastighetsverksamheten och utbildningsväsendet där produktionen istället var lägre jämfört med mars i fjol.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	mar 2015	jan-mar 2015
Motorhandel	8,0	7,8
Partihandel	4,1	3,6
Detaljhandel	4,2	4,4
Transport och magasinering	0,5	0,1
Hotell och restaurang	2,1	4,4
Telekommunikation	15,0	14,0
Datakonsultverksamhet o.d.	6,5	8,6
Företagstjänster	3,5	3,5
Kultur, nöje och fritid	0,9	4,0
Total tjänstesektor	2,9	3,1

Stabil uppgång första kvartalet

Den ackumulerade uppgången för tjänsteproduktionen under årets första kvartal var 3,1 procent jämfört med samma tidsperiod föregående år. Uppgången var mycket bred då nästan samtliga branscher har ökat produktionen. Den bransch som gått allra bäst jämfört med första kvartalet i fjol är telekommunikationsbranschen med en uppgång på 14 procent följt av datakonsulterverksamheten som ökat nästan 9 procent. Svagast utveckling visar utbildningsväsendet med en nedgång på 3,6 procent.

BYGGMARKNAD

Fortsatt optimism i byggbranschen

Enligt Konjunkturbarmetern rapporterar byggföretagen att orderstockarna har fortsatt växa betydligt mer än normalt de senaste tre månaderna och byggandet har sammantaget ökat. Husbyggarna rapporterar dock om en måttligare ökning av byggandet än tidigare månader i år. Antalet anställda uppges ha ökat betydligt mer än normalt bland husbyggarna, medan anläggningsbyggarna rapporterar om en mer försiktig ökning. Drygt 40 procent av företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet anger att brist på arbetskraft är det främsta hindret för ökat byggande.

Företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet förväntar sig att orderingången fortsätter att öka de närmaste månaderna och förväntningarna är betydligt mer optimistiska än normalt. Byggandet väntas öka och anställningsplanerna visar på fortsatt sysselsättningstillväxt totalt sett. Förväntningarna skiljer sig dock åt mellan hus- och

anläggningsbyggare när det gäller sysselsättningstillväxt. Husbyggarna tror att antalet anställda kommer att fortsätta öka, medan anläggningsföretagen förutspår en viss nedgång i sysselsättningen. Byggföretagen förväntar sig stigande anbudspriser på tre månaders sikt.

Byggkostnader

Senaste uppgift: april 2015

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Mars-april 2015 +1,1 procent

Faktorprisindex gick upp med 1,1 procent mellan mars och april 2015. Entreprenörens kostnader ökade också med 1,1 procent. Omkostnader steg med 2,4 procent. Löner ökade med 2,3 procent. Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft höjdes med 0,7 procent.

Byggmaterialgruppen gick upp med 0,5 procent. Största ökningen inom gruppen hade övrigt byggmaterial, snickerier och el-materiel. Trävaror och vita varor ökade något. Övriga materialgrupper hade liten eller ingen betydelse för kostnaderna totalt sett. Byggherrens kostnader gick upp med 1,1 procent. Det beror till stor del på ökade lönekostnader.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	apr 15/mar 15	apr 15/apr 14
Entreprenadkostnader	1,1	1,6
Byggmaterial	0,5	1,7
Löner	2,3	2,3
Maskiner	0,0	0,2
Transporter, drivmedel, elkraft	0,7	-2,0
Omkostnader	2,4	2,3
Byggherrekostnader	1,1	-2,1
Total byggkostnad	1,1	1,2

April 2014-april 2015 +1,2 procent

Faktorprisindex steg med 1,2 procent mellan april 2014 och april 2015. Entreprenörens kostnader steg med 1,6 procent, vilket bidrog till en ökning av faktorprisindex totalt med 1,4 procentenheter. Löner och Omkostnader gick upp med 2,3 procent vardera. Maskiner ökade med 0,2 procent. Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft sjönk med 2,0 procent. Inom den gruppen sjönk kostnaderna för dieselolja med 6,6 procent. Elkraft och lastbilstransporter gick ned med 4,4 respektive 0,4 procent.

Byggmaterialpriser steg med 1,7 procent. Störst prisökning inom Byggmaterialgruppen hade armeringsstål, snickerier samt järn och stål. Golvmaterial var den byggvara som sjönk mest. Byggherrens kostnader gick ned med 2,1 procent. En väsentlig orsak till det var att räntor sjönk med nästan 30 procent på årsbasis.

NÄRINGSLEV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: mars 2015

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

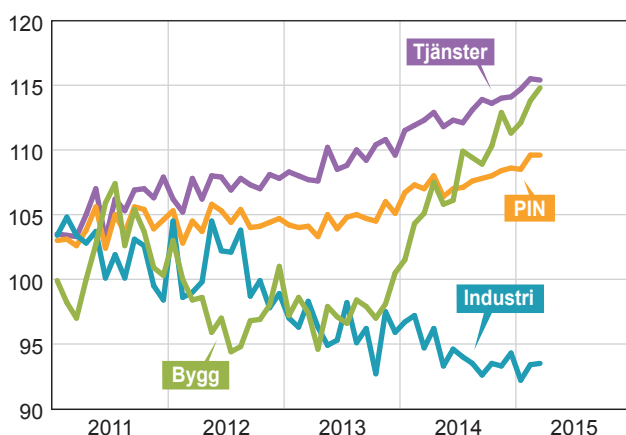
Tobias Fagerberg

Oförändrad produktion inom näringslivet

I mars visade produktionen inom näringslivets en splittrad bild. Den starkaste utvecklingen stod byggproduktionen för som ökade med 0,9 procent. Tjänsteproduktionen bröt däremot en lång positiv trend och minskade svagt medan industriproduktionen hade en positiv utveckling i mars. Den totala produktionen inom näringslivet var oförändrad i säsongrensade tal jämfört med februari.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongrensade värden. Index 2010=100

Positiv utveckling första kvartalet

Produktionen under årets första kvartal uppvisade en positiv utveckling jämfört med fjärde kvartalet i fjol. Under januari–mars ökade produktionen inom näringslivet med 0,8 procent, i säsongrensade tal, jämfört med perioden oktober–december. Tjänstesektorn som är den största delsektorn inom näringslivet bidrog mest till uppgången men även byggproduktionen uppvisade en stark utveckling med en produktionsökning på 1,8 procent. Industriproduktionen stod för den enda minskningen jämfört med föregående kvartal.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	mar 15/ feb 15 ¹⁾	jan–mar 15/ okt–dec 14 ¹⁾	mar 15/ mar 14 ²⁾
Industri inkl. energi	0,2	–0,7	–1,2
Bygg	0,9	1,8	9,4
Tjänster	–0,2	1,1	2,8
Totalt	0,0	0,8	2,4

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Uppgång jämfört med föregående år

Jämfört med mars 2014 ökade näringslivets produktion i kalenderkorrigerade tal med 2,4 procent. Utvecklingen

var starkast för byggproduktionen som ökade med hela 9,4 procent. Industriproduktionen uppvisade däremot en minskning jämfört med i fjol medan tjänsteproduktionen stod för en ökning med 2,8 procent. 2015 har sammanfattningsvis fått en bra start med en stark utveckling.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: april 2015

Källa: SCB:s konsumentprisindex

Gissele Milanovici och Mical Tareke

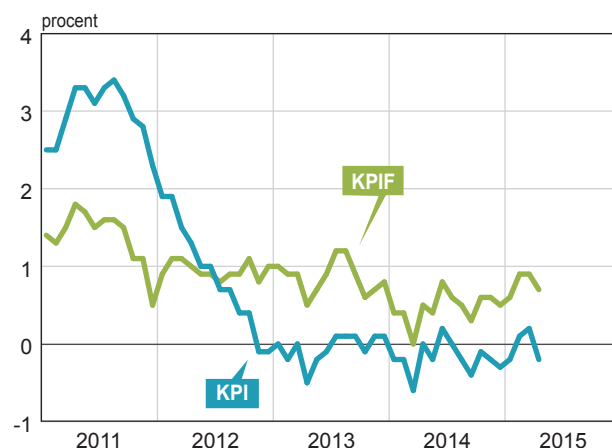
Inflationstakten åter negativ

Efter en svag uppgång de senaste två månaderna är inflationen åter negativ. I april låg inflationstakten på –0,2 procent, en nedgång sedan mars då den var 0,2 procent.

KPI har i stort sett legat stilla på samma nivå sedan andra halvåret 2011 och den största faktorn till nedgången i inflationstakten sedan dess är minskade räntekostnader för att bo i egna hem. Om man bortser från sänkta räntekostnader så är dock ökningstakten i de svenska konsumentpriserna inte negativ. En av de kategorier som främst motverkat nedgången är livsmedel där priserna fortsatt att stiga.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

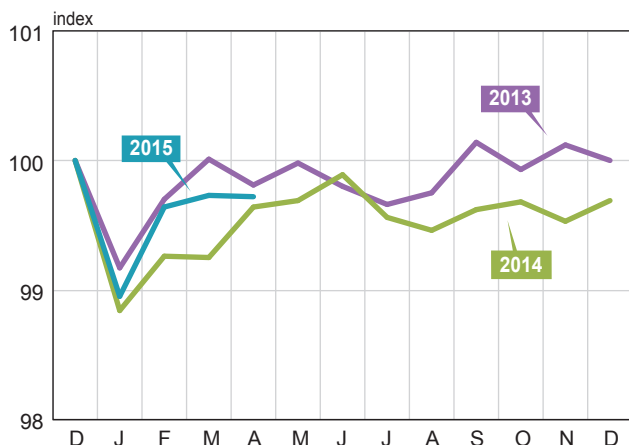

De två största faktorerna som påverkade inflationstakten nedåt i april var räntekostnader för egna bostäder (–15,8 procent) och drivmedelspriser (–4,6 procent) med 0,7 respektive 0,2 procentenheter vardera.

Nedgången i årstakt motverkades bland annat av högre priser på alkoholhaltiga drycker och tobak (3,8 procent), restauranger (2,9 procent) och hyror (1,4 procent) som påverkade uppåt med 0,2 procentenheter vardera. Högre livsmedelspriser (2,1 procent) bidrog uppåt med ytterligare 0,3 procentenheter.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

Oförändrade priser den senaste månaden

Från mars till april 2015 var konsumentpriserna i genomsnitt oförändrade. Under motsvarande period förra året steg KPI med 0,4 procent.

En av de bidragande faktorerna till månadsförändringen mellan mars och april är att priserna på paketresor sjönk med hela 11,1 procent och bidrog nedåt med 0,2 procentenheter. En bakomliggande faktor är att priset på resor till sommardestinationer börjar mätas i april och då sommarresorna fortfarande är relativt sett billiga i april jämfört med deras senaste mätmånader som var september och oktober i fjol så drar det ner indexet. En annan bakomliggande faktor som kan påverka prisjämförelser mellan mars och april är påskveckan som i år låg precis över månadsskiftet mars-april.

Lägre räntekostnader för egna hem (–3,7 procent) och prissänkningar på el (–1,3 procent) påverkade ytterligare nedåt med 0,1 procentenhet vardera. Högre priser på böcker (27,4 procent), drivmedel (2,7 procent), kläder och skor (1,2 procent) samt livsmedel (0,7 procent) bidrog uppåt med 0,1 procentenhet vardera.

Konsumentprisernas förändring

April 2015

	Förändring från		Bidrag till förändring sedan apr 2014 ¹⁾
	Föregående månad	apr 2014	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,5	2,7	0,4
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,3	3,8	0,2
Kläder och skor	1,2	–0,3	0,0
Boende	–0,8	–2,2	–0,6
Inventarier och hushållsvaror	–0,4	–0,4	0,0
Hälsa- och sjukvård	0,0	0,2	0,0
Transport	1,0	–1,3	–0,2
Post och telekommunikationer	–0,1	–3,2	–0,1
Rekreation och kultur	–0,7	–1,1	–0,1
Utbildning	–0,4	1,8	0,0
Restauranger och logi	0,3	2,9	0,2
Div varor och tjänster	–0,1	0,9	0,1
KPI totalt	0,0	–0,2	–0,2

1) Procentenheter

Den underliggande inflationen sjönk

Inflationstakten rensad för effekten av räntesatsförändringar enligt måttet KPIF (KPI med fast ränta) var 0,7 procent i april 2015. Mellan mars och april steg KPIF med 0,2 procent. Under samma period förra året steg KPIF med 0,4 procent.

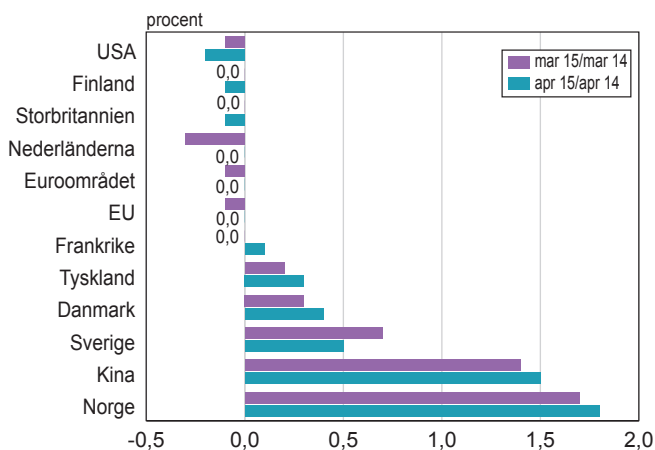
KPI med konstant skatt (KPI-KS) och KPIF med konstant skatt (KPIF-KS) visar prisutvecklingen för respektive mått rensat för effekten av skatter i konsumentled. Inflationstakten enligt KPI-KS och KPIF-KS i april 2015 var –0,5 procent respektive 0,4 procent. I mars låg inflationstakten för KPI-KS på –0,1 procent och KPIF-KS på 0,7 procent.

Inflationstakten på uppgång i EU

För att göra internationella jämförelser av prisutvecklingen beräknas ett harmoniserat konsumentprisindex, HIKP. Inflationstakten enligt HIKP i Sverige var 0,5 procent i april 2015. Mellan mars och april steg HIKP med 0,2 procent. Under samma period förra året steg konsumentpriserna i genomsnitt med 0,4 procent enligt HIKP.

Inflationstakten i olika länder

EU-länder och Norge enligt HIKP

Inflationstakten för både EU och EMU-länderna enligt HIKP var 0,0 procent i april, vilket var tredje månaden i rad med stigande inflationstakt i båda områdena. Enligt EU:s statistiskmyndighet Eurostat, har de högsta inflationstakterna i april varit i Malta (1,4 procent), Österrike (0,9 procent) och Lettland (0,6 procent). Den lägsta HIKP-inflationen har Grekland (–1,8 procent) och Cypern (–1,7 procent).

I Norge ökade inflationstakten från 1,7 procent i mars till 1,8 procent i april. I Kina var inflationen i april 1,5 procent vilket är en uppgång från mars då den var 1,4 procent. På månadsbasis sjönk de kinesiska konsumentpriserna med 0,2 procent i april. De brittiska konsumentpriserna (HICP) var ned 0,1 procent i årstakt under april och jämfört med månaden innan var priserna oförändrade. Inflationstakten i USA sjönk med 0,2 procent i april. Under den senaste månaden steg dock priserna med 0,1 procent.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: april 2015

Källa: SCB:s producentprisindex

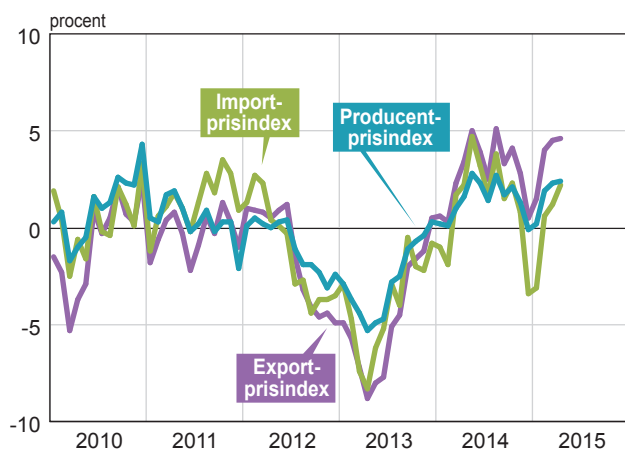
Mindre nedgång för producentpriserna i april

Producentpriserna totalt sjönk med 0,3 procent mellan mars och april. Priserna på hemma- och exportmarknaden sjönk under samma period med 0,3 procent. På importmarknaden steg priserna med 0,2 procent mellan mars och april.

En säsongsnormal nedgång i priserna på fjärrvärme bidrog till nedgången på hemmamarknaden. På importmarknaden bidrog främst högre priser på råolja till uppgången. I övrigt noterades endast mindre förändringar inom flertalet produktgrupper.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk med 0,1 procent från mars till april.

Jämfört med april förra året har producentpriserna totalt ökat med 2,4 procent. Under samma period har priserna ökat med 4,6 procent på exportmarknaden, med 2,2 procent på importmarknaden och med 0,3 procent på hemmamarknaden. Jämfört med april 2014 har priserna för inhemsk tillgång stigit med 1,2 procent.

Noterbart är att priserna på Konsumtionsvaror inom inhemsk tillgång sjönk med 0,4 procent mellan mars och april. Energirelaterade varor exklusive el gas och fjärrvärme steg däremot med 6,7 procent.

Tjänsteprisindex

Senaste uppgift: första kvartalet 2015

Källa: SCB:s tjänsteprisindex

Tjänstepriserna steg under första kvartalet

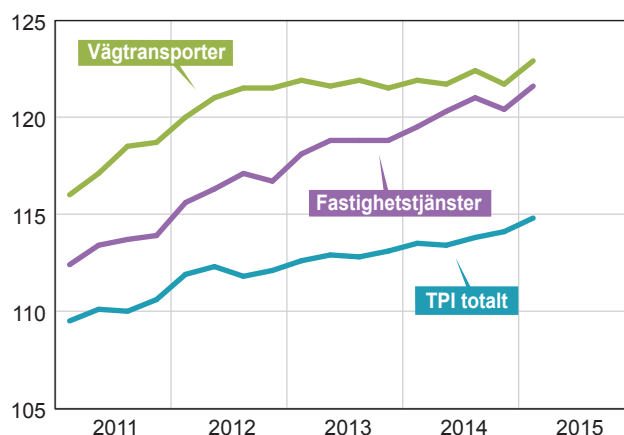
Tjänsteprisindex steg med 0,6 procent från fjärde kvartalet 2014 till första kvartalet 2015. Motsvarande förändring under föregående kvartal var en uppgång med 0,3 procent. Sedan första kvartalet 2014 har tjänsteprisindex stigit med 1,1 procent. Motsvarande årstakt föregående kvartal var

en uppgång på 0,9 procent.

Till den positiva kvartalsförändringen på 0,6 procent bidrog prisuppgångar inom Fastighetstjänster med 0,2 procentenheter. Vägtransport av gods, Andra stödtjänster till transport samt Sjötransport av gods bidrog till uppgången med 0,1 procentenhet vardera. Uppgången motverkades av prisnedgångar inom Reklamtjänster som bidrog nedåt med 0,1 procentenhet.

Tjänsteprisindex

2005=100

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: april 2015

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Cecilia Westin

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år ökade med 64 000 till 4 762 000 i april 2015, icke säsongrensat. Antalet arbetslösa var 432 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,3 procent. Antalet arbetade timmar uppgick till 145,3 miljoner per vecka. Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet sysselsatta samt en arbetslöshet på 7,8 procent.

Enligt Arbetsförmedlingens statistik visar arbetsmarknaden fortsatta tecken på att förstärkas, men arbetslösheten minskar allt långsammare. I slutet på april var 366 000 personer inskrivna arbetslösa. Det är 11 000 färre jämfört med april 2014. Antalet nya lediga platser uppgick till 96 000, vilket är 25 000 fler än för ett år sedan. I april fick 46 000 personer ett arbete, en minskning med 4 000 jämfört med samma månad föregående år.

Andelen i arbetskraften var 71,7 procent

Antalet personer i åldern 15–74 år som var i arbetskraften uppgick enligt icke säsongrensade data till 5 194 000 i april 2015. Jämfört med april 2014 är det en ökning med 51 000. Bland kvinnorna var antalet personer i arbetskraften 2 463 000 och bland männen 2 731 000, en ökning med 44 000. Andelen i arbetskraften uppgick till 71,7 procent.

Bland kvinnorna var andelen 68,9 procent och bland männen 74,4 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet personer i arbetskraften. I april 2015 uppgick antalet i arbetskraften till 5 224 000, vilket motsvarar ett relativt arbetskraftstal på 72,1 procent.

Antalet sysselsatta fortsätter att öka

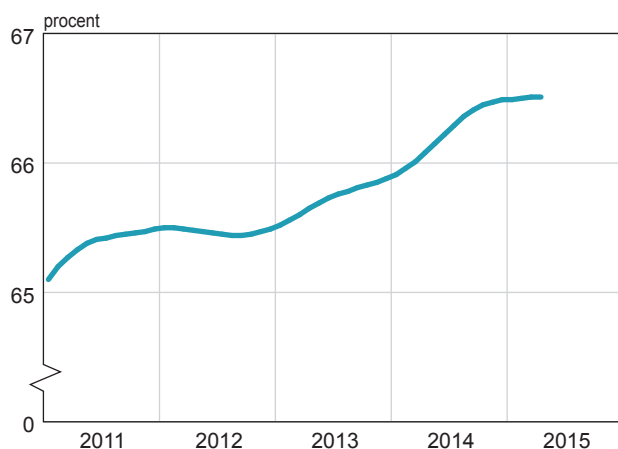
I april 2015 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 4 762 000, icke säsongrensat. Det är en ökning med 64 000 jämfört med april 2014. Antalet sysselsatta kvinnor uppgick till 2 260 000 och antalet sysselsatta män till 2 502 000. Hela ökningen av antalet sysselsatta bestod av utrikes födda. Sysselsättningsgraden i åldern 15–74 år uppgick till 65,7 procent. Kvinnornas sysselsättningsgrad var 63,2 procent och männens var 68,2 procent.

Antalet anställda var 4 296 000, en ökning med 84 000 jämfört med april 2014. Hela ökningen bestod av fast anställda som uppgick till 3 612 000. Antalet tidsbegränsat anställda var 684 000. Antalet anställda i privat sektor ökade med 64 000 och uppgick till 2 876 000.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet sysselsatta och små förändringar av sysselsättningsgraden. I april 2015 uppgick antalet sysselsatta till 4 819 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 66,5 procent.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Fler arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar i april 2015 uppgick i genomsnitt till 145,3 miljoner per vecka, enligt icke säsongrensade data. Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet arbetade timmar, dock i något långsammare takt än tidigare. I april 2015 uppgick antalet arbetade timmar till i genomsnitt 146,3 miljoner per vecka.

Arbetsmarknad

	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
jan	4 619	4 717	12 350	12 210	436	430
feb	4 648	4 730	15 490	15 720	433	433
mar	4 701	4 767	15 830	15 940	440	414
apr	4 698	4 762	14 500	14 530	445	432
maj	4 746		15 520		413	
jun	4 870		14 460		493	
jul	4 982		9 890		380	
aug	4 863		12 500		389	
sep	4 809		16 360		371	
okt	4 772		16 320		389	
nov	4 786		16 180		380	
dec	4 763		14 100		360	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

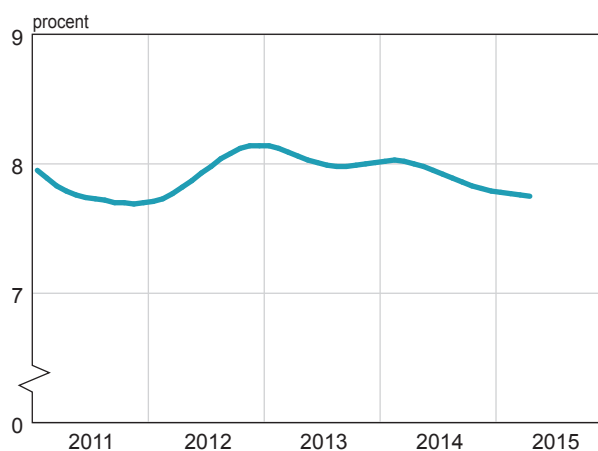
Ungdomsarbetslösheten minskade

I april 2015 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 432 000, icke säsongrensat, vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,3 procent. Antalet arbetslösa kvinnor var 203 000 och antalet män var 230 000. För kvinnorna var andelen arbetslösa 8,2 procent och för männen var andelen 8,4 procent. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 154 000 arbetslösa, en minskning med 30 000 jämfört med april 2014. Av de arbetslösa ungdomarna var 101 000 heltidsstuderande. Andelen arbetslösa ungdomar var 23,9 procent av arbetskraften, en minskning med 3,6 procentenheter.

Säsongrensade och utjämnade data visar på små förändringar av antalet och andelen arbetslösa. I april 2015 uppgick antalet arbetslösa till 405 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 7,8 procent. Bland ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på en minskning av antalet och andelen arbetslösa. Antalet arbetslösa ungdomar uppgick till 140 000 vilket motsvarar en arbetslöshet på 21,2 procent i april 2015.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Minskning av antalet inskrivna arbetslösa

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i slutet av april 2015 till 366 000. Jämfört med föregående

år är det en minskning med 11 000 personer. Bland de inskrivna arbetslösa var 182 000 öppet arbetslösa och 183 000 personer deltog i program med aktivitetsstöd. Antalet nya lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar var 96 000, vilket är 25 000 fler än motsvarande månad föregående år. Under april 2015 fick 46 000 personer ett arbete vilket är 4 000 färre än april 2014. Antalet varslade uppgick till 3 000, en minskning med 600 jämfört med april 2014.

Arbetskraftskostnader & löner

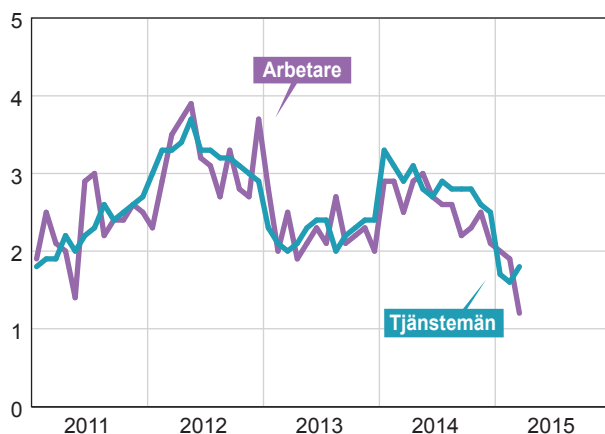
Senaste uppgift: mars 2015

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under mars 2015 157,20 kronor exklusive övertidstillägg och 159,00 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 1,2 respektive 1,3 procent jämfört med mars 2014. Under mars 2015 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 36 540 kronor exklusive rörliga tillägg och 37 310 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning i båda fallen med 1,8 procent jämfört med mars 2014.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för mars 2015 beräknats till 277,65 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 117,5 en förändring med 1,7 procent jämfört med mars 2014. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för mars 2015 beräknats till 258,00 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 56 512 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 115,6 en ökning med 1,7 procent jämfört med mars 2014. Motsvarande index för tjänstemän blir 119,1 en ökning med 2,7 procent jämfört med mars 2014.

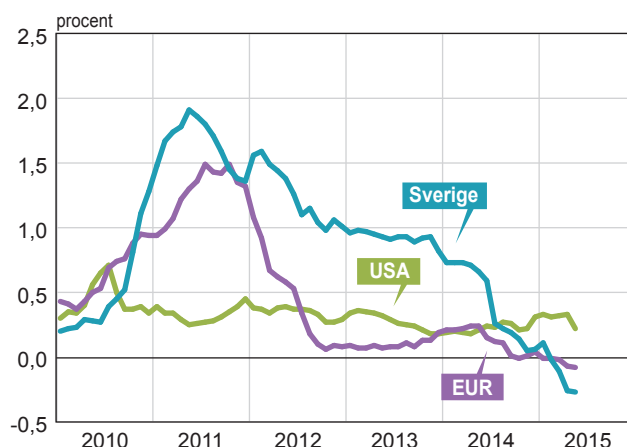
FINANSMARKNAD

Reporäntan oförändrad

Efter att Riksbanken i mars sänkt räntan mellan två ordinarie penningpolitiska möten var det många bedömare som förväntade sig en ny sänkning vid månadens direktionmöte. Anledningen var de svaga inflationssiffrorna som presenterades för april, något som direktionen tidigare agerat på. Riksbanken överraskade dock marknaden och lämnade reporäntan oförändrad, åtminstone fram till nästa möte.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

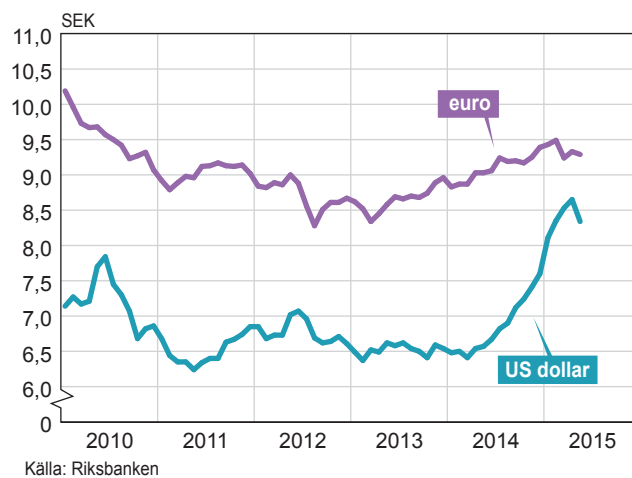
Källa: Riksbanken

Oron kring huruvida Grekland kommer att kunna göra en första återbetalning till IMF har under månaden fungerat som motvikt till den överraskande låga inflationen. Euron handlades till medelvärdet 9,29 kronor under maj, en marginell kronförstärkning jämfört med april då kronkursen var 9,33.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.

Månadsgenomsnitt

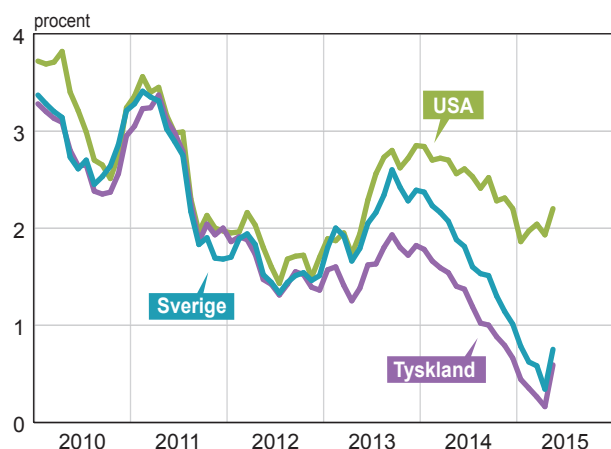
Källa: Riksbanken

De korta svenska räntorna fortsätter att vara låga medan de långa följer det internationella sentimentet och gav en påtagligt högre avkastning under maj jämfört med föregående månad. En tremånaders statsskuldväxel gav under

maj, i snitt, en avkastning på -0,27 procent medan tioåriga statsobligationer såg nivåer på 0,75 procent jämfört med 0,34 procent i april.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

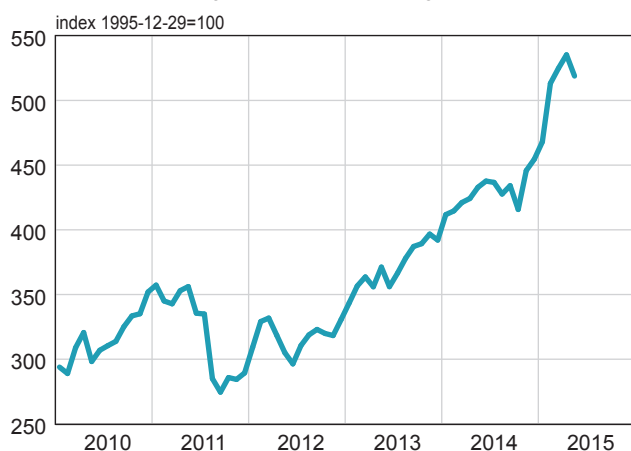

Källa: Riksbanken

Spekulationerna kring Greklands återbetalningar och ett oväntat stort handelsbalansunderskott i USA fick Stockholmsbörsen att inleda månaden i moll. Börsen återhämtade sig dock, och Affärsvärldens generalindex steg med 0,4 procent under månaden.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

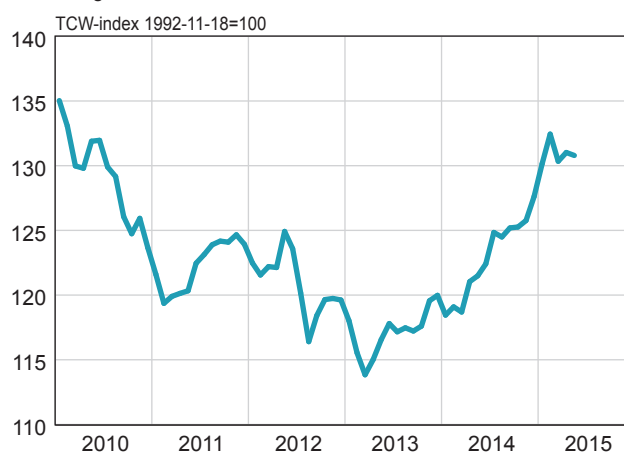
Källa: Affärsvärlden

Kronförstärkning gentemot dollarn

Efter en lång period av fortsatt stärkt amerikansk dollar korrigerades dollarkursen under maj till 8,34 kronor i medelvärde. Kronförstärkningen kommer i spåren av oväntat svag amerikansk makrostatistik. Även de korta räntorna föll något under maj och gav 0,22 procents ränta. Långsiktigt är tilltron till den amerikanska ekonomin desto starkare och medelvärdet för avkastningen på tioåriga amerikanska statspapper ökade under maj till 2,20 procent. Dow Jones var upp med 1,0 procent och Nasdaq med 2,6 procent under månaden.

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

Källa: Riksbanken

Kina sänkte styrräntan

Den kinesiska centralbanken valde att åter sänka landets styrränta, då ekonomin fortfarande upplever ett stort nedåtryck. Flera mäklarhus skärpte de finansiella kraven på investerare, vilket fick börserna att falla. Hang seng (Hongkongbörsen) sjönk med 2,5 procent under månaden.

Frankfurtbörsens DAX-index föll med 0,4 procent i maj, medan Londonbörsen steg med 0,3 procent. Tokyobörsens Nikkei-index steg med 5,3 procent under månaden.

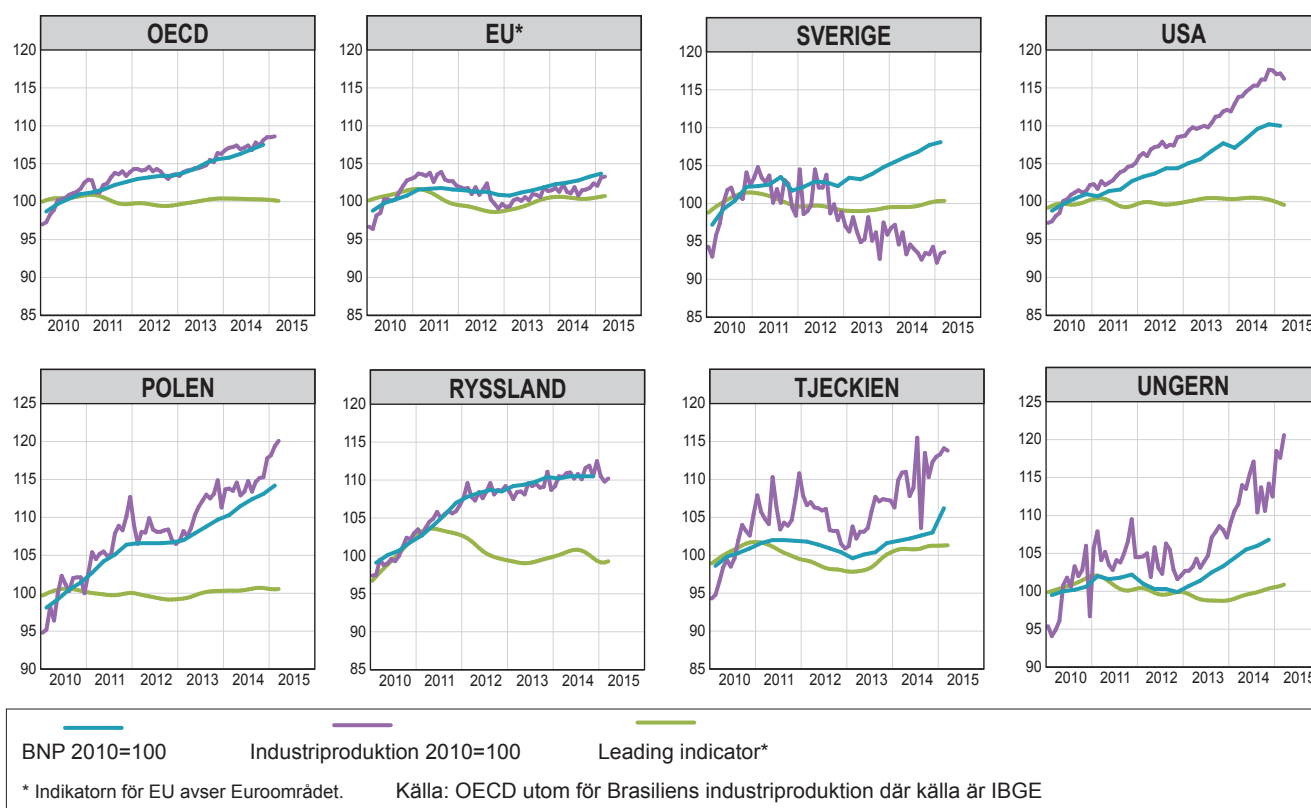
Elin Henriksson och Andreas Hörnqvist,
Finansmarknadsstatistik

Ekonomisk statistik – juni

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	01	maj
Detaljhandels försäljning	01	apr
Industrins orderingång	10	apr
Industriproduktionsindex	10	apr
Tjänsteproduktionsindex	10	apr
Konsumentprisindex	11	maj
Småhusbarometern	11	maj
Arbetskraftsundersökningen	15	maj
Finansräkenskaper	17	kv 1 –15
Indikator över hushållens konsumtionsutgifter	18	apr
Produktionsindex över näringslivet	18	apr
Producentprisindex	25	maj
Detaljhandels försäljning	26	maj
Export, import och handelsnetto	26	maj
Arbetskostnadsindex, privat sektor	30	apr

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den ekonomiska utvecklingen i EU har ljusnat något under det senaste halvåret, men BNP-tillväxten första kvartalet var fortfarande relativt svag med en uppgång på 0,4 procent, säsongrensad och jämfört med kvartalet innan. Industriproduktionen dämpades också under mars med en uppgång på 0,1 procent på månadsbasis. En fortsatt expansiv penningpolitik och de lägre oljepriserna är dock gynnsamt för EU-området. Den ledande indikatorn fortsatte uppåt under hela kvartalet och utfallet på över 100 indikerar en positiv utveckling framöver. Positivt är att flera av de stora ekonomierna har fått upp farten, där framförallt Spanien uppvisade starkare kvartalstillväxt. Dämpningen för den viktiga tyska ekonomin höll dock tillbaka utvecklingen något.

BNP-tillväxten i Polen har kommit igång ordentligt de senaste två åren. Första kvartalet fortsatte BNP brant uppåt med en uppgång på 1 procent, säsongrensad och jämfört med kvartalet innan. Tillväxttakten stegrades därmed något från tillväxten på 0,8 och 0,6 procent tredje och fjärde kvartalet i följande. Den ledande indikatorn har i stort sett stått still under hela första kvartalet. Indikatorn ligger dock kvar över 100-strecket vilket indikerar fortsatt god utveckling framöver. Industriproduktionen ökade också relativt starkt från februari till mars med en uppgång på 0,6 procent, säsongrensad.

Tjeckiens BNP uppvisade en synnerligen stark utveckling första kvartalet med en uppgång i säsongrensad kvartalstakt med hela 3,1 procent. Det är en rejäl uppgång sett i perspektivet att BNP-tillväxten pendlade mellan 0,3 och 0,4 procent per kvartal under hela 2014. Den mycket starka uppgången reflekteras delvis i industriproduktionen som ökade 1,7 procent första kvartalet, trots ett svagt avslut med en nedgång på 0,3 procent från februari till mars. Den ledande indikatorn ligger kvar på nivåer kring 101,2 vilket målar en relativt ljus bild av utvecklingen framöver.

För Ungerns del har inga BNP-siffror publicerats ännu för första kvartalet. Fjärde kvartalet steg dock BNP med 0,8 procent jämfört med kvartalet innan. Industriproduktionen tog ett rejält kliv uppåt under både januari och mars med uppgångar på 5,3 respektive 2,5 procent på månadsbasis, och även den ledande indikatorn har ökat under första kvartalet.

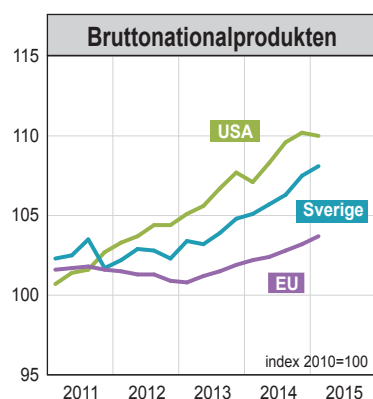
Tillväxten i Rysslands har kylts ner ordentligt. Ekonomin stagnerade redan tredje kvartalet och under fjärde kvartalet redovisades nolltillväxt i den ryska ekonomin för andra kvartalet i rad. Den ledande indikatorn för första kvartalet lovar ingen snabb förbättring med värden under 100 för årets tre första månader, samtidigt som industriproduktionen backade kraftigt under både januari och februari, innan en svag uppgång på 0,4 procent noterades under mars, säsongrensad.

INTERNATIONELL UTBLICK

BNP

I EU fortsatte tillväxtbanan att peka svagt uppåt första kvartalet och ökningen med 0,4 procent i säsongrensad kvartalstakt var den samma som redovisades för fjärde kvartalet. Utvecklingen bland medlemsländerna är fortfarande spretig, där BNP-tillväxten i Spanien fortsatte att stegas och drog, tillsammans med Frankrike, upp utvecklingen första kvartalet. Samtidigt hölls tillväxten något tillbaka av en dämpad utveckling för både Tyskland och Storbritannien.

I Norden har den ekonomiska utvecklingen i Danmark piggnat till de senaste kvartalen efter en lång period med svag utveckling. Första kvartalet steg Danmarks BNP i takt med Sverige och EU-genomsnittet med en uppgång på 0,4 procent, säsongrensat. I Finland fortsatte dock den djupa lågkonjunkturen även första kvartalet och BNP minskade svagt för andra kvartalet i rad. Tillväxten dämpades även i Norge, bland annat till följd av en nedgång för petroleumverksamheten. Det så kallade fastlands-BNP steg dock 0,5 procent första kvartalet, säsongrensat.

I USA minskade BNP med 0,7 procent första kvartalet uppräknat till årstakt, där bland annat svagare export och en kraftig nedgång för investeringar utanför bostadssektorn påverkade negativt.

Bruttonationalprodukten

	Index 2010=100	Förändr. från föregående kvartal, %	Förändr. från motsv kv föreg år, %
EU	103,7	0,4	1,4
Danmark	102,3	0,4	1,7
Finland	99,5	-0,1	-0,1
Frankrike	103,9	0,6	0,7
Spanien	99,2	0,9	2,7
Storbritannien	108,3	0,3	2,4
Sverige	108,1	0,4	2,5
Tyskland	107,0	0,3	1,0
Norge	108,3	0,2	1,5
USA	110,0	-0,2	2,7
Japan	103,0	0,6	-1,5
OECD	107,5	0,6	1,8

Avser första kvartalet för alla utom OECD som avser fjärde kvartalet 2014.
Källa: OECD

EU-barometern

I maj var EU-kommissionens konjunkturbarometer oförändrad på 106,4 för EU. Stämningssläget var oförändrat även i euroområdet. En ökad optimism inom både tjänsteproducenterna, handeln och byggsektorn, balanserades av ett lägre konsumentförtroende. Bland de största medlemsländerna noterades Frankrike och Tyskland för uppgångar, medan stämningssläget försämrades i Italien. Sveriges indikator steg med 2,2 enheter till 104,6. Konfidensindikatorn för industrin ökade med 0,2 enheter på grund av ökade produktionsförväntningar. Tjänsteindikatorn steg med 0,8 enheter, bland annat på grund av högre förväntningar på efterfrågeläget. I övrigt förbättrades stämningssläget inom detaljhandeln kraftigt, medan byggsektorn ökade svagt.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,4	-0,1	0,3	0,4	0,3	-0,2	0,4	0,6
Förändr. 4 kv.	%	1,7	-0,1	2,4	2,5	1,0	2,7	1,4	1,8
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-1,5	-2,2	-0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Förändr. 12 mån.	%	0,1	-3,0	1,2	-0,8	1,0	3,5	0,7	1,7
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,2	0,0	0,2	0,2	-0,1	0,5	0,3	0,5
Förändr. 12 mån.	%	0,4	-0,1	-0,1	0,5	0,3	-0,9	0,0	0,6
Arbetslöshet ⁵⁾	%	6,4	9,1	5,5	7,6	4,7	5,5	9,8	6,9
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,2	0,0	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0	-0,1
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,1	0,7	-1,4	-0,5	-0,3	-1,1	-0,6	-0,6
Kort ränta ⁶⁾	%	-0,19	0,00	0,57	-0,14	0,00	0,28	0,00	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,00	-0,03	0,01	-0,14	-0,03	0,01	-0,03	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,50	-0,33	0,04	-1,05	-0,33	0,05	-0,33	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,25	0,27	1,65	0,34	0,12	1,92	0,91	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,05	-0,12	0,06	-0,24	-0,11	-0,12	0,00	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-1,32	-1,57	-0,65	-1,72	-1,34	-0,77	-1,45	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) OECD fjärde kvartalet, övriga första kvartalet 3) USA februari och övriga januari 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HICP) för EU-länderna. USA februari, Storbritannien och OECD mars, övriga april 5) Storbritannien januari, övriga mars 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. April 7) April

Källa: OECD, Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

IMF höjde prognosen för Europa men sänkte för USA

I mitten av april kom internationella valutafonden (IMF) med sin senaste prognos över den ekonomiska utvecklingen i världen. I stora drag innebar den en bekräftelse av den föregående prognosen där förväntningen på den globala tillväxten 2015 ligger kvar på precis samma nivå som i januari. För de största ekonomierna, USA och euroområdet, har det dock skett justeringar och de har gått åt olika håll. Prognosen för årets amerikanska BNP-tillväxt har sänkts med förhållandevis kraftiga 0,5 procentenheter på grund av den svaga inledningen på året. Tillväxten ligger ändå relativt högt med en förväntad BNP-ökning på 3,1 procent och IMF ser fortsatt positivt på utvecklingen i USA. I euroområdet har våren inneburit tecken på en konjunkturförstärkning och IMF har jämfört med januari höjt årets tillväxtprognos med 0,3 procentenheter till 1,5 procent. Utöver det lägre oljepriset så stimuleras euroländernas ekonomi även av låga räntor och en försvagad euro. Även om konjunkturutsikterna ser bättre ut så varnar IMF för att risken för långvarig låg tillväxt och låg inflation kvarstår. För de västeuropeiska länderna utanför euroområdet skriver man att tillväxten är mer robust men varnar för finansiella risker kopplade till bostadsmarknaden i några länder, däribland Sverige. Även i Japan tror IMF att konjunkturen är på väg uppåt efter det svaga 2014 och man har höjt prognosen för årets tillväxt med 0,4 procentenheter till 1,0 procent jämfört med januariprognosen.

Indien växlar upp

För tillväxt- och utvecklingsländerna har tillväxten överraskat negativt de senaste åren och förväntningarna har skruvats ned. Sedan januari är den övergripande prognosen intakt men även här finns det skillnader mellan regionerna där förväntningarna på Latinamerika har dragits ned medan prognosen för Asien har höjts. I Latinamerika har tillväxten bromsat in rejält på sistone och väntas i år bli magra 0,9 procent. För den tidigare tillväxtmotorn Brasilien har situationen fortsatt att försämrats och prognosen för 2015 har sänkts påtagligt. Från att i höstas ha räknat med en hygglig tillväxt och i januari dragit ned till noll så spår IMF nu att Brasiliens BNP sjunker 2015. Ett annat sänke för regionen är Venezuela där den ekonomiska krisen intensifieras och BNP väntas backa kraftigt i år. För Asien räknar IMF i år med en tillväxt på 6,6 procent. Den mest påtagliga förändringen jämfört med januari är att prognosen för Indien har höjts och att BNP-tillväxten där väntas bli högre än i Kina. För Kina har ingen revidering skett utan tillväxttakten väntas fortsätta sakta in i lugn takt. Prognosen för Central- och Östeuropa är intakt sedan januari och pekar mot att tillväxten stärks i långsam takt.

Riskerna bedöms dock vara relativt stora med hot i form av en fördjupad kris i Ryssland och en ny försvagning i euroområdet.

Svag förstärkning 2016

Nästa år tror IMF att den globala tillväxten blir marginellt högre än i år. I de utvecklade länderna väntas det inte hända så mycket utan tillväxten spås bli ungefär lika hög som i år. I en europeisk kontext är det mest intressanta att man räknar med en konjunkturförstärkning för de senaste årens sorgebarn Italien. I Asien väntas en liten dämpning på grund av fortsatt nedtrappning i Kina och i Latinamerika pekar prognosen mot en förbättring då Brasilien tar sig ur recessionen.

BNP enligt World Economic Outlook

	Volymförändring i % från föregående år			Diff. från progn jan 2015	
	Prognos apr 2015				
	2014	2015	2016	2015	2016
Hela världen	3,4	3,5	3,8	0,0	0,1
Utvecklade länder	1,8	2,4	2,4	0,0	0,0
USA	2,4	3,1	3,1	-0,5	-0,2
Euroområdet	0,9	1,5	1,6	0,3	0,2
Tyskland	1,6	1,6	1,7	0,3	0,2
Frankrike	0,4	1,2	1,5	0,3	0,2
Italien	-0,4	0,5	1,1	0,1	0,3
Spanien	1,4	2,5	2,0	0,5	0,2
Japan	-0,1	1,0	1,2	0,4	0,4
Storbritannien	2,6	2,7	2,3	0,0	-0,1
Kanada	2,5	2,2	2,0	-0,1	-0,1
Övriga utveckl. länder	2,8	2,8	3,1	-0,2	-0,1
Tillväxt- och utvecklingsländer	4,6	4,3	4,7	0,0	0,0
Central- o Östeuropa	2,8	2,9	3,2	0,0	0,1
Ryssland	0,6	-3,8	-1,1	-0,8	-0,1
Asien	6,8	6,6	6,4	0,2	0,2
Kina	7,4	6,8	6,3	0,0	0,0
Indien	7,2	7,5	7,5	1,2	1,0
Syd- o Mellanamerika	1,3	0,9	2,0	-0,4	-0,3
Brasilien	0,1	-1,0	1,0	-1,3	-0,5
Mexiko	2,1	3,0	3,3	-0,2	-0,2
Mellanöstern, Nordafrika, Afghanistan o Pakistan	2,6	2,9	3,8	-0,4	-0,1

Källa: IMF

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	1 kv	108,1 ¹⁾	0,4 ¹⁾	2,5
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	1 kv	117,4 ¹⁾	-0,1 ¹⁾	5,7
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	1 kv	108,7 ¹⁾	0,1 ¹⁾	2,3
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	mar	115,1 ¹⁾	-0,1 ¹⁾	2,9
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		1 kv	10,8		30
Industri						
Produktion	volym	2010=100	mar	99,1	1 ¹⁾	0
			jan-mar	89,7		-3
Omsättning	volym	2010=100	mar	101,8	-1 ¹⁾	1
			jan-mar	92,6		-1
Orderingång	volym	2010=100	mar	104,6	4 ¹⁾	1
			jan-mar	94,3		0
Kapacitetsutnyttjande	%		1 kv	88,9 ¹⁾	-0,2 ¹⁾²⁾	0,5 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		1 kv	45,3		10
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		apr	99,0	0 ¹⁾	4
			jan-apr	389,0		5
Varuimport	mdr kr		apr	93,3	0 ¹⁾	1
			jan-apr	373,2		4
Handelsnetto	mdr kr		apr	5,7		
			jan-apr	15,8		
Bytesbalans	mdr kr		4 kv	62,8		
			1-4 kv	244,9		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2010=100	apr	113,1 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	3,0
			jan-apr			4,3
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	mar	110,3 ¹⁾	0,2 ¹⁾	3,0
			jan-mar			3,1
Personbilsregistreringar, nya	st		maj	31 335		5
			jan-maj	143 046		8
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	maj	98,8 ⁴⁾	96,9 ⁴⁾	102,0 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	apr	313,2	0,0	-0,2
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	apr	203,1	0,2	0,7
Producentprisindex		2005=100	apr	115,4	-0,3	2,4
Exportprisindex		2005=100	apr	111,6	-0,3	4,6
Importprisindex		2005=100	apr	111,7	0,2	2,2
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	apr	115,6	-0,1	1,2
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	apr	119,6	-0,3	0,3
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		apr	4 762		1,4
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		apr	432		-2,9
därav heltidsstuderande	1 000-tal		apr	180		-3,2
Arbetade timmar	10 000-tal		apr	14 530		0,2
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		apr	96		35,2
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	mar	117,5		1,7
Timlön, industriarbetare	kr		mar	168,9		1,8
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		apr	3 128		6,5
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		apr	1 979		3,9
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		maj	0,75	0,41 ²⁾	-1,13 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		maj	-0,27	-0,01 ²⁾	-0,93 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		apr	-6,1		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		29 maj	131,3	0,3	7,3

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2015-A06T11505_pdf (pdf)